

'Ασ' Ολια

Το Σύμβολόν μας : ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

Τίμημα έγγραφής εξαμήνου

Διά την Τουρκίαν Γρ. 10

„ τὸ έξωτερικόν Φρ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΣ

➔ ΓΡΑΦΕΙΑ ➔

Γαλατᾶ, Περμπολάζαρον, Σαατοῆ Χάν, 16

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΑΡ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

Τὸ φύλλον άπανταχοῦ τοῦ Κράτους παρ. 20.

Αί άποδείξεις δέον νά φέρωσι τὰς υπογραφὰς τοῦ διευθυντοῦ καί διαχειριστοῦ.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥΣ ΧΩΡΑΣ



ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

ΚΟΜΨΟΤΗΣ: ΤΙΡΙΓΓ - ΓΑΛΑΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ



ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Ο ΖΗΛΟΣ

Ἐξ ὅλης τῆς αὐριανῆς περικοπῆς τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ὁποία περιγράφει μὲ θαυμασίαν ὄντως ἀφέλειαν τὴν σκητὴν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν ιδιαίτατα ἐλκύει τὴν προσοχὴν μας καὶ ἐν πρᾶγμα μᾶς συναρπάζει :

Ὁ φλογερὸς ζῆλος, τὸν ὁποῖον εἶχε διὰ τὸ ἴδῃ τὸν Χριστόν, καὶ ὁ ὁποῖος τὸν ἠνάγκασε, διότι ἦτο κοντὸς τὸ ἀνάστημα, ν' ἀναβῆ ἐπὶ μιᾶς συκομορέας, ὅπως ἱκανοποιήσῃ τὴν ζωηρὴν περιέργειάν του.

Ἄλλ' ἀρά γε ἀπλῆ μόνον περιέργεια ὤθησε τὸν τελώνην αὐτὸν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐπραξεν ; Ἄρά γε ἐκ συνήθους τινὸς καὶ τυχαίως γεννωμένου αἰσθήματος ὠρμήθη ὅταν ἔσπευδε ν' ἀναρριχηθῆ ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον ;

Ὅχι βέβαια· διότι αἱ κατόπιν πράξεις του, ἡ μετάνοιά του, ἡ γενναία ἐλεημοσύνη καὶ ἡ ἀποζημίωσις πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀδικηθέντας, τὴν ὁποίαν προσέφερεν, ὅλα αὐτὰ μᾶς πείθουν ὅτι ὁ Ζαχαῖος ἐνεφορεῖτο ἀπὸ ἰσχυρὸν καὶ θερμογόνον ζῆλον καὶ ἀπὸ ἱερὸν πόθον δικαίως ἱκανοποιηθέντα.

Ἐν, ἀληθῶς, ἀπὸ τὰ ὠραιότερα κοσμήματα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἶναι ὁ πρὸς τὸ Ἄληθές καὶ Καλὸν θεομὸς ζῆλος. Ἡ εὐγενὴς ψυχὴ εἰς τὸ ἄκουσμα μιᾶς ἀληθείας συναρπάζεται καὶ ὅταν ἴδῃ κάτι καλὸν καταλαμβάνεται ὑπὸ ζωηροῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὸν ὁποῖον καὶ παντοιοτρόπως ἐκδηλώνει.

Καὶ ὁ ζῆλος αὐτός, ἐφ' ὅσον τηρεῖται ἀγνός καὶ ἱερός, εἶναι μεγαλοεργός καὶ πάντοτε ἐπαινετός παρὰ τῶν ἀληθῶς ἐπιλέκτων τῆς κοινωνίας.

Ἐν τούτοις, ὅσον περισσότερον ἐπισταμένως παρατηρήσῃ τις γύρω του, ὅσον περισσότερον ἐρευνητικὸν ῥίψῃ ἐπὶ τῶν πέριξ βλέμμα, θὰ τὸ ἀποσύρῃ συντετριμμένον, διότι θ' ἀποκαλύψῃ ὅτι ὁ ζῆλος αὐτός ὀσημέραι μαραίνεται, φθίνει, ἐκλίπει.

Ναί, ὁ πρὸς τὴν Ἀλήθειαν, τὴν μεγάλην καὶ αἰωνίαν Ἀλήθειαν, ὁ πρὸς τὴν Ἀρετὴν καὶ τὸ Καλὸν ζῆλός μας ὀλιγοστεύει καὶ κινδυνεύει νὰ ταφῆ ὀλοτελῶς ὑπὸ τὴν διαστροφῆσαν ἀντίληψίν μας, ὑπὸ τὰς δὴθεν συμφεροντολογικὰς ἀξιώσεις μας.

Τί κοῖμα, νὰ χάνεσαι τὸ ὠραιότερον στόλισμα τῆς ψυχῆς, τί κοῖμα, ν' ἀποδιώκωμεν καὶ νὰ καταδικάζωμεν εἰς ἀτροφίαν τὸ πολυτιμότερον ἐφόδιόν της καὶ τὸ ἀψευδέστερον τεκμήριον τῆς εὐγενείας της !

Ἄς ἐνδυναμώσωμεν τὸν πρὸς τὴν Ἀρετὴν ζῆλόν μας, ἅς μὴ φαινόμεθα ψυχροὶ ἀπέναντι τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν καὶ ἅς ὑψώσωμεν ἀπὸ τοῦ ταπεινοῦ ἐπιπέδου τῆς ὕλης καὶ τοῦ ταπεινοῦ συμφέροντος τὴν καρδίαν μας, ἡ ὁποία ἐπλάσθη νὰ εἶναι βωμὸς πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀληθείας καὶ οὐχὶ καταγώγιον χαμερπῶν αἰσθημάτων.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ

Τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Εὐρώπης αὐτῆς, ἐλκύει ἡ ἐν Ἰερμένῃ κατάστασις. Ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ πέμπουσα ἐνισχύσεις εἰς Χοδέϊδαν, μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως φθάσωσιν εἰς τὴν πολιορκουμένην Σαναάν. Κατὰ τὰς πληροφορίες τοῦ ὑπουργείου, τὰ στρατεύματα ταῦτα φθάνουσι καλῶς ἔχοντα εἰς Χοδέϊδαν, ἀλλ' ἡ Σαναάν ἐξακολουθεῖ πολιορκουμένη ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν, αἱ συγκοινωνίαι διεκόπησαν καὶ ἡ διαθίβασις πληροφοριῶν εἶναι πολὺ δυσχερῆς. Μάχαι ἀρκεταὶ ἐγένοντο μεταξὺ στρατοῦ καὶ ἐπαναστατῶν, καθ' ἃς οἱ τελευταῖοι ὑπέστησαν ἀπωλείας. Πρὸ τοῦ ὅμως φθάσωσιν αἱ τελευταῖαι ἀποστολαὶ οὐδὲν τὸ ἀποτελεσματικὸν δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν.

Ὡς ἐκ τῆς προσοχῆς ὄλων εἰς Ἰερμένην, παρήλθον σχεδὸν ἀπαρατήρητα ἄλλα γεγονότα.

✦

Ὁ Αἰρενταλ δις τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὠμίλησε πρὸ τῆς αὐστριακῆς ἀντιπροσωπείας περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως. Εἶπε πολλὰ περὶ τριπλῆς συμμαχίας καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του διὰ τὴν Ρωσογερμανικὴν συνεννόησιν. Περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ὠμίλησεν εὐμενῶς, τόσον διὰ τὴν Τουρκίαν, ὅσον καὶ διὰ τὰ βαλκανικὰ κράτη. Ἐν τούτοις οἱ ἐνταῦθα πολιτικοὶ κύκλοι δυσμενῶς κρίνουσι τὴν ἐπιφυλακτικότητά τοῦ Αἰρενταλ καὶ φοβοῦνται, ἐκ τοῦ τελευταίου μάλιστα ὑπαινιγμοῦ του, ὅτι τὸ προσεχὲς μέλλον δὲν θὰ εἶναι καὶ πολὺ καθησυχαστικόν.

Τοὺς φόβους τούτους ἐνισχύουσι καὶ μερικὰ γεγονότα.

✦

Ἡ βουλγαρικὴ Βουλὴ συνεκρότησε μυστικὴν συνεδρίαν, καθ' ἣν, ἀποκλεισθέντων τῶν Τούρκων βουλευτῶν, συνεζητήθη ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τῆς χώρας. Ἐδηλώθη ὅτι ἡ Βουλγαρία δύναται ἐν δεδομένη στιγμή νὰ παρατάξῃ 500000 καλῶς κατηρτισμένον στρατοῦ.

Παρομοίως δηλώσεις ἔκαμε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Σερβίας, ἀν δὲ συνδυάσωμεν καὶ τὸν δεικνύμενον ὄργανον ἐν Μαυροβουνίῳ, θέλομεν παραδεχθῆ ὅτι οἱ διαφαινόμενοι τοῦ Αἰρενταλ φόβοι δὲν εἶναι ἀβάσιμοι.

Μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν τὸ διαφορικὸν δασμολόγιον. Ἐν τούτοις διαπραγματεύσεις γίνονται πρὸς σύναψιν προσωρινῆς τινος συμβάσεως, λέγουσι δὲ τινες ὅτι ὑπάρχει ἐλπίς ἐπιτυχίας αὐτῶν.

✦

Πολλὰ φῆμαι ἐκυκλοφόρησαν, τόσον ἐν Ἀθήναις, ὅσον καὶ ἐν Σόφιᾳ, περὶ Ἑλληνοβουλγαρικῆς συνεννόησεως, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ὁποίας βουλευταί, φοιτηταὶ καὶ ἀξιωματικοὶ ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν θὰ ἀντήλασον ἐπισκέψεις. Ἐπὶ πλεόν μάλιστα διεδόθη ὅτι ὁ κ. Γρυπάρης, καὶ κατόπιν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Γεώργιος, θὰ ἐπεσκέπτοντο τὴν Σόφιαν. Ὅμως οὐδὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ θετικόν, ἀλλὰ μᾶλλον πρόωρον.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ



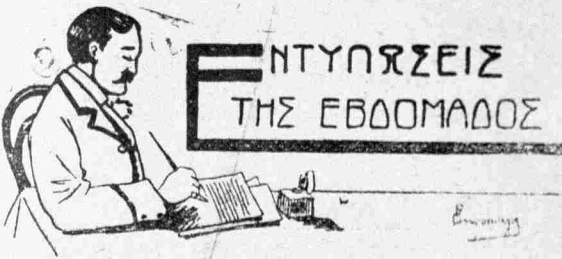
Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου συνήλθον εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν τὰ δύο διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα, ὅπως συσχεφθῶσιν ἐπὶ τῶν δύο κυρίως σπουδαιοτάτων ζητημάτων, τὰ ὁποία σοβαρῶς ἀπασχολοῦσι τὸ Ἐθνικὸν ἡμῶν Κέντρον, ἦτοι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν καὶ τὸ Στρατολογικόν. Οὕτω, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδρίας, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς πρὸ τῶν ἑορτῶν τοῦ Δωδεκαήμερου τελευταίας συνεδρίας τῶν δύο Σωμάτων, ἀκολούθως δὲ ἀνεγνώσθη ὁ τελευταῖος γνωστὸς ἀπαντητικὸς τεσκερὸς τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ ἡμέτερον πατριαρχικὸν τακτοῖριον ἐπὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ζητήματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐν καιρῷ ἐγράψαμεν ἐν ὀλίγοις τὰ δέοντα· εἶτα δὲ ἀνεγνώσθη ἡ ἐκθεσις, ἣτις συνετάχθη ὑπὸ τῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. μητροπολίτου Πισιδίας κ. Κωνσταντίνου ἀποτελουμένης ἐπιτροπῆς εἰς ἀπάντησιν τοῦ γνωστοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Τὸ Πατριαρχεῖον δι' ἀδρότάτων ἐπιχειρημάτων ἀποκρούει ἐν πρὸς ἐν τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, πολεμῆ τὴν εἰσήγησιν αὐτοῦ διὰ λαμπροτάτης ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς σηθείσης ἐκθέσεως εἰσηγήσεως, καταλήγει δὲ ἐμμένον εἰς τὸ ἤδη ὑπάρχον προνομιακὸν καθεστῶς, ὅπερ κατωχύρωσαν διεθνεῖς συνθήκαι καὶ ἡ τελευταία γνωστὴ Βεζυρική ἐγκύκλιος τοῦ 1891. Ἐνεκρίθη παμψηφεί, ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκπονήσῃ ἀπαντητικὸν τακτοῖριον. Μετὰ ταῦτα τὰ δύο Σώματα ἠσχολήθησαν εἰς τὸ ζήτημα τῆς Στρατολογίας, καὶ πρῶτον ἀνεγνώσαν ὑπουργικὸν τεσκερὸν, δι' οὗ παρακαλεῖται τὸ Πατριαρχεῖον ὅπως ἀποστείλῃ κατάλογον τῶν ὀνομάτων τῶν στρατιωτῶν ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ὀρισμένοι καταγγελλοῦν ὅτι ἐπιέσθησαν πρὸς ἐξώμοσιν ἀπὸ μέρους εἴτε τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν εἴτε τῶν συναδέλφων των. Τὰ δύο Σώματα ἀπεφάσισαν ὅπως συνταχθῆ τακτοῖριον, ὑπομιμνήσκον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅσας μέχρι τοῦδε πιέσεις καὶ βασάνους τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν κατήγγειλε τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ ἐπισυνάπτεται ἰδιαίτερον σημεῖωμα (λαϊχᾶ), ὅπερ θὰ περιλαμβάνῃ νεώτερον γεγονότα, ὅσα ἀκολούθως κατηγγέλησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Περὶ τοῦ Στρατολογικοῦ ζητήματος προκειμένου, χάριν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἀληθείας σημειούμεν, ὅτι οὐδὲν ἐπεδόθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τακτοῖριον περὶ τῶν ἐν Ἰερμένῃ στρατιωτῶν, ὡς ἐσφαλμένως ἀνεγράφη.

✦

Τὴν Α. Θ. Π. ἐπεσκέφθη προχθὲς εἰς τὰ πατριαρχεῖα ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας Σερ Λόουθερ, γενόμενος τιμητικώτατα δεκτός. Ἡ Α. Ε. ἐζήτησε μετὰ πολλοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος διαφόρους πληροφορίας ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν ζητημάτων καὶ ἐξέφρασε τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἡμέτερον Γένος.

Γ. Σ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ



Η ΑΚΗΔΙΑ ΜΑΣ

Ὁ πρὸς σύνταξιν ἔργου περὶ «Σχολικῆς ὑγιεινῆς» ἀγὼν ἔληξε, τὴν δὲ παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν γενικῇ συνεδρίᾳ τοῦ Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου ὁ διαπρεπὴς ἰατρός κ. Μ. Μουσείδης, φίλος καὶ πολὺτιμος συνεργάτης τῆς ἡμετέρας Ἐπιθεωρήσεως, ὡς εἰσηγητῆς ἀνέγνωσεν ὠραίαν ἐπ' αὐτῆς πραγματείαν καὶ ἀνέλυσε τὸ ὑποβληθὲν πρὸς κρίσιν ἔργον τοῦ ἰατροῦ τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀνατολῆς κ. Ν. Τριανταφυλλίδου, ὅπερ καὶ ἐβραβεύθη.

Ἐκ τῆς συνεδρίας ταύτης τόσον, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἀγῶνος, ἀπεκόμισα μίαν ἐντύπωσιν ἀρχετὰ ὀδυνηράν, τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἀκηδίας μας. Τὸ ζήτημα ἦτο μέγα, τὸ θέμα πολὺ σπουδαῖον· ἕνατος ἐξ ἡμῶν θὰ ἤκουσε πολλάκις, ἂν μὴ ἐξεστόμισεν ὁ ἴδιος, χιλίας κατηγορίας, μυρία παράπονα κατὰ τῶν σχολῶν μας, ὅτι αὐταὶ εἶναι ἀνθυγιειναί, ὅτι δὲν ἐκπληροῦσι τὸν προορισμὸν των, ὅτι ἀποδίδουν καχεκτικὰ τὰ παιδιά μας, ὅτι τὰ προγράμματά των εἶναι κακῶς συντεταγμένα καὶ χίλια δυὸ πράγματα σχετικὰ μὲ τὴν ὑγιεινὴν. Εἰς δύο λέξεις, τὸ ζήτημα ὑπέπιπεν εἰς τὴν γενικὴν ἀντίληψιν καὶ ἦτο γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἀκριβῶς δὲ δι' αὐτὸ τὰ δύο τῆς Ἐκκλησίας διοικητικὰ σώματα, ἀποταθέντα εἰς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον, ἀνέθεσαν εἰς αὐτὸν τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος καὶ εἰς τὴν Βιολογικὴν Ἐπιτροπὴν τὴν κρίσιν αὐτοῦ, φρονοῦντα ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπευθύνονται πρὸς ὅλην τὴν κοινωνίαν καὶ οὕτω θὰ συγκομίσωσιν ἀφθονώτερον καρπὸν καὶ δεδοκιμασμένας γνώμας.

Ἄλλ' ὑπάρχουν μερικαὶ περιστάσεις, εὐρίσκονται στιγμαί, κατὰ τὰς ὁποίας ἀποκαλύπτεται ἡ ριζωμένη εἰς τὴν καρδίαν μας ἀκηδία εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ γενικὸν καλὸν, τὴν ἔθνικὴν πρόδοον, τὴν βελτιώσιν μας, καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας πίπτει τὸ προσωπεῖον τοῦ φαινομενικοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ἀρεσκόμεθα νὰ φέρωμεν ὁπότεν καὶ ὁσάκις τοῦτο χρησιμεύει νὰ μᾶς ἀναβιβάσῃ βαθμίδας τινὰς εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς κοινωνίας ἢ νὰ εἰσαγάγῃ εἰς κανένα ἐπίσημον περίβολον.

Μία τῶν περιστάσεων, ἣτις μᾶς ἀπεκάλυψε τοῦτο, ὑπῆρξε καὶ ὁ περὶ «Σχολικῆς ὑγιεινῆς» διαγωνισμὸς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐζήτησε παρὰ τῶν ἐπιστημόνων μας τὴν γνώμην των περὶ τῶν σχολείων καὶ εἰς τὴν φωνὴν τῆς προσκλήσεώς της «μόνον ἐν ἔργον ἀπεστάλη», ὡς αὐτὸς ὁ κ. εἰσηγητῆς ἀνέφερεν.

Ἄν ἡ πρόσκλησις ἐγένετο κάπου ἄλλου, ὅχι βέβαια εἰς τὴν Δυτικὴν καὶ προηγμένην Εὐρώπην, ἀλλ' εἰς μερικὰ ἄλλα κρατίδια, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον λόγους περιφρονήσεως ἔχομεν προχείρους, ἢ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν χθιστὴν ἔτι Ἰαπωνίαν, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο διάφορον. Ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες, ὅλοι οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ γονεῖς ἀκόμη θὰ ἔσπευδον νὰ προσφέρουν τὰς ἀτομικὰς παρατηρήσεις των, ὅχι διὰ τὸ βραβεῖον βέβαια, ὅσον διὰ νὰ συντρέξουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ γενικὸν καλὸν καὶ εἰς τὴν βελτιώσιν τοῦ γένους.

— Ἐδῶ ;

— Ἐδῶ μόνον εἰς εὐρέθη πρόθυμος νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ παρουσιάσῃ κάτι ὑπὲρ τῶν σχολῶν μας καὶ αὐτὸ, καίτοι «μὴ πληροῦν σχεδὸν ὅλους τοὺς ὅρους τοῦ ἀγῶνος», ἐβραβεύθη.

Ἄλλ' ἡ ἀκηδία μας δὲν περιορίσθη ἕως ἐδῶ. «Μετὰ λύπης μου δέ, — ἀνέφερεν ὁ κ. Μουσείδης — παρατήρησα χθὲς ἔτι, ὅτι εἰς τὸν πρὸ ὀλίγων ἐβδομάδων ἐν Παρισίοις συστηθέντα «Διεθνῆ Σύνοδον τῶν Σχολικῶν Ἰατρῶν», οὐδὲ ἐνὸς Ἑλλήνου τὸ ὄνομα ἀναφέρεται, ἐνῶ ὑπάρχουν ἀνά δύο Ρουμῶνοι, Βοίλγαροι καὶ Ἰάπωνες. Οἱ λόγοι αὐτοὶ πρέπει πιχρότατα ν' ἀντηγήσουν εἰς τὴν ἔθνικὴν συνείδησιν, νὰ προκαλέσουν τὴν δρασίαν μας καὶ νὰ κεντίσουν τὸν ὑπνώττοντα ζήλον μας.

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρχον αὐτὰ, ἰδοὺ ὅτι καὶ ἡ κοινωνία μας μετὰ περισσῆς καὶ ἀχαρακτηριστοῦ ἀδιαφορίας ἀπέβλεψε πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο, ἀφοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν ἐκείνην καὶ ἐλάχιστα μέλη τοῦ Συλλόγου προσήλθον καὶ ὀλιγώτεροι περιεργοί.

Τί ἐπιτρέπεται τώρα νὰ κρίνωμεν ἐξ ὅλων αὐτῶν; Ποῦ πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγήσουν τὰ ἀπτὰ ταῦτα τῆς ἀκηδίας μας σημεῖα;

Ἀποφεύγομεν νὰ ἐκταθῶμεν εἰς κρίσεις καὶ νὰ ἐκφέρωμεν συμπεράσματα· ἐν μόνον δὲν συγκατοίμεθα νὰ μὴ φωνάζωμεν: —

— Ὁχι, ὄχι! δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ μεμψιμοιρῶμεν κατὰ τῆς καταστάσεως τῶν ἔθνικῶν μας πραγμάτων ἐφ' ὅσον καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ δὲν συμβάλλομεν κάτι πρὸς βελτιώσιν καὶ προαγωγὴν των.

Θ. Κ. Μ.

Η ΓΥΝΗ

ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, τῇ κοινωνίᾳ
καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ.

Ἡ μελέτη καὶ ἀνάπτυξις τῶν τριῶν τούτων εὐγενῶν τῆς γυναικὸς χαρακτήρων εἶνε ἐργώδης καὶ πολὺπλοκος, δεομένη τῆς συγκεντρώσεως πάντων τῶν σημείων βαθείας ἐμβριθείας, ἀλλ' οὐχ ἦττον εἶνε καὶ ἡ μᾶλλον προσήκουσα ἡμῖν, εἰς ἃς τὸ ἕψηλόν ἔργον τῆς διαμορφώσεως αὐτῆς κατὰ τὰς νεωτέρας συνθήκας ἐναπόκειται. Τὸν ἕψηλόν αὐτῆς τοῦτον προορισμὸν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἀποπειρῶμαι ἵνα καταδείξω, φρονοῦσα στερεῶς ὅτι ἡ γυνὴ ὑπὸ ἱστορικὴν, φιλοσοφικὴν, κοινωνικὴν, ἔθνολογικὴν, ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἔποψιν ἐξεταζομένη, ἀπαραιτήτως ἐπιδραῖ ἐπὶ τῆς προόδου τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς Ἀνατολῆς, τῆς κοιτίδος ταύτης τοῦ πολιτισμοῦ, καίπερ προῶρος μαρανθίνος, ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῆς Ἀγίας Γραφῆς μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Ὀμήρου, ὅστις ζωηρῶς ἐξυμνεῖ τὸν τύπον τῆς γυναικὸς ὡς συζύγου, μητρός, θυγατρὸς καὶ πολίτιδος καὶ βραδύτερον ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πλάτωνος, Πλουτάρχου καὶ τῶν διασημότερων συγγραφέων τῆς περὶ τὸν μεσαίωνα Βυζαντιακῆς ἱστορίας καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς νεωτέροις χρόνοις, ἡ ἠθικὴ τῆς γυναικὸς δυνάμις καταφαίνεται συντελοῦσα εἰς τὴν εὐη-

μερίαν τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας. Ἄφ' ἧς ἐποχῆς μάλιστα, μετὰ πάροδον δηλ. ἐνιαυτῶν ἱκανῶν, προσήλθε καὶ ἡ νέα τοῦ Χριστοῦ θρησκεία, ἡ δογματίσασα τὴν ἰσότητά αὐτῆς, τότε ἐτέθησαν καὶ τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς ἀρμονικῆς γυναικείας διαμορφώσεως ὡς γυναικός, μητρός καὶ ὡς πολίτιδος, ἐφ' ἧς δέον ἵνα στερεῶς ἐρειδῶμεθα, διότι ἀπεδείχθη ὅτι ἀπὸ τῆς ἠθικῆς ταύτης δυνάμεως τῆς γυναικὸς, δεόντως διαμορφουμένης, ὡς ἀπὸ ρύακος κρυσταλλίνου, ὡς ἀπὸ πηγῆς διαιγοῦς καὶ δροσερᾶς, τῶν ἡδυτάτων ἀρδεύεται ναμάτων ἢ τε οἰκογένεια, ἡ κοινωνία, ἡ πολιτεία, ἡ ἀνθρωπότης ἐν γένει.

Μόνον ἡ γυνὴ ἀρμονικῶς ἀνατρεφομένη καὶ εὐρύθμως ἀναπτυσσομένη, κέκτηται τὴν δύναμιν ἵνα συντρέβῃ τὰ δεισιὰ τῶν οἰκογενειακῶν συμφορῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν κακοδαιμονιῶν καὶ ἵνα καθίσταται ὁ ἀληθέστατος ἀπόστολος τοῦ ἀληθοῦς κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ· διὸ καὶ ὁ Jean Jacques Rousseau ἔλεγε: «δότε μοι γυναῖκας, ἵνα ἀποδώσω τῇ πολιτείᾳ μεγάλους ἀνδρας». Τίς ἀγνοεῖ ὅτι πολλάκις οἱ ἄνδρες κατὰ τὰς χαλεπωτάτας τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν βίου στιγμὰς ὑπέκυψαν, ἀλλ' ἡ γυνὴ, ἐξεγερθεῖσα κατὰ ταύτας, πιστὴ τῇ οἰκογενείᾳ, τῇ κοινωνίᾳ, ἐνισχυομένη καὶ ὑπὸ τῆς θρησκευτικῆς αὐτῆς ἀγωγῆς, φοβουμένη τὸν Θεὸν καὶ πιστεύουσα εἰς τὸ ἀγαθόν, κατήλθεν ἀπάσας τὰς ἀρετάς, τὰς ἀποτελοῦσας τὸ στήριγμα τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τῆς ἠθικῆς; Ἡ γυνὴ τουτέστι διὰ τῆς ἠθικῆς ἑαυτῆς διαπλάσεως καὶ τῆς διανοητικῆς αὐτῆς ἀναπτύξεως ποτίζει διὰ τῶν ἀρετῶν αὐτῆς τὸ κοινωνικὸν ἔδαφος καὶ ζογονεῖ τὴν κοινωνικὴν ἀτμόσφαιραν, διὰ τοῦ πέπλου τῆς ὑπομονῆς, τῆς καρτερίας, τῆς ἀφοσιώσεως, τῆς αὐταπαρνησίας, τῆς συνέσεως, τῆς κοσμιότητος καλύπτει τὴν οἰκογένειαν, ἐπουλοῦσα τὰ ἔκκη αὐτῆς διὰ τοῦ ψυχικοῦ αὐτῆς σθένους, ἀνακουφίζει τοὺς ἠθικοὺς αὐτῆς πόνους καὶ κρατύνει τοὺς ἀνδρας ἐν τῷ πολιτικῷ σταδίῳ, δημιουργοῦσα τοὺς ἥρωας τοῦ πολιτισμοῦ· ἐν δὲ τῇ πολυτρόπῳ ταύτῃ τῶν ἑαυτῆς καθηκόντων πάλῃ δρέπει τῆς νίκης καὶ τοῦ θριάμβου τὸν στέφανον.

Ἴδου ἄρα ἑποῖα τῆς ἡ γυνὴ, ἀλλὰ καὶ τίνας οἱ δημιουργοί, οἱ δυνάμενοι νὰ ἀναδείξωσιν αὐτὴν ἱκανὴν ἵνα τοιαύτας δρέψηται δάφνας; Μακάριοι ἐκεῖνοι, ἔσοι θὰ συντελέσῃσι διὰ τῆς ἕψηλῆς ταύτης ἀνατροφῆς τῆς εὐσεβοῦς χριστιανικῆς καὶ ἑλληνοπρεποῦς ἀγωγῆς, ὅπως ἡ γυνὴ ἀναδειχθῇ ὁ τῆς οἰκογενειακῆς ἀρμονίας ἀγρυπνος φρουρός, ὁ τῆς ἔθνικῆς ἡμῶν φιλοτιμίας γενναῖος ὑπερασπιστής, τῆς ἀληθοῦς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας τὴν σημαίαν ἐπεξεργαζομένη καὶ ὑπερήφανον ταύτην εἰς τῆς δόξης καὶ τοῦ θριάμβου τὴν κορυφὴν ἀνυψοῦσα !

ΕΡΡΙΕΤΤΑ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ



Η ΧΙΩΝ

Χιονίζει . . .

Ἡ φύσις φαίνεται νεκρὰ μέσα εἰς τὰς αἰολόχρους πτυχὰς κανενὸς βασιλικοῦ σαβάνου.

Τὰ πάντα ριγοῦν . . .

Μία ἀνέκφραστος θλίψις κατέρχεται μαζῆ με τὴν χιόνα ἀπὸ τὰ πενθοῦντα καὶ ἀπρόσιτα ὕψη.

Βαθεῖα σιγὴ βασιλεύει εἰς τὰς ἐξοχὰς.

Τὰ ριγοῦντα πτηνὰ μένουν βωβὰ μέσα εἰς τοὺς θάμνους, ὅπου ἐζήτησαν καταφύγιον.

Καὶ ἀπὸ τὸν κατηφῆ καὶ ἀμαυρὸν οὐρανὸν αἱ κρυσταλλώδεις νιφάδες καταπίπτουν πυκνότεραι πάντοτε, συσσωρεύουσαι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν ἐκθαμβωτικὸν ὄγκον των καὶ δίδουσαι εἰς τὰ φυτά, εἰς τὰ ἄνθη, τὸν παγετώδη καὶ νεκρικὸν ἀσπασμόν. . .

Δὲν χιονίζει πλέον . . .

Τὰ μαῦρα νέφη ἐξηφανίσθησαν τελείως.

Ἐνα ἐκτυφλωτικὸν φῶς περιλούει τώρα διὰ χρυσῆς λάμπσεως ὅλας αὐτὰς τὰς γαλακτώδεις λευκότητας.

Τὸ ψῦχος ἐστόλισε τὰ δένδρα με σπινθηροβόλα πολύφωτα καὶ ἐσκόρπισεν ἀδάμαντας εἰς τοὺς φράκτας καὶ τοὺς θάμνους.

Ὅσο μακρὰν καὶ ἂν ρίψη κανεὶς τὸ βλέμμα, μέχρι τῶν ἀκροτάτων ὀρίων τοῦ ὀρίζοντος, ἐκεῖ, ὅπου ἡ κυανίζουσα σινδόνη τῶν οὐρανῶν συγχέεται με τὴν ἄσπιλον σινδόνην τῆς γῆς, δὲν βλέπει τις παρὰ ἀκτινοβόλους σπινθηρισμούς.

Ἡ ἐκθαμβωτικὴ καλλονὴ τῆς χιόνος δίδει μίαν ποιητικὴν μαγεῖαν καὶ εἰς τὴν μᾶλλον ἀσήμαντον ἐξοχὴν καὶ ὑπὸ τὸν ἐκλεύκου λευκότητος ἀπαστροπτοντα μεγαλοπρεπῆ της πέπλον, ἡ φύσις ὅλη φαίνεται ἀναπαυομένη εἰς μίαν παμμεγέθη θήκην ἀδαμάντων καὶ ὀπαλίων.

ΙΟΥΛΙΑ Ι. ΚΑΡΒΑΛΗ



ΕΛΠΙΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ ὅτι ἡ καλλιτεχνία μας δὲν εἶναι πωχὴ, ἔρχεται νὰ μᾶς τὸ βροντοφωνήσῃ ἡ πανηγυρικὴ εὐρωπαϊκὴ ἐκτίμησις καὶ ὁ ἀμέριστος θαυμασμός, διὰ τοῦ ὁποῦ περιβάλλει αὐτὴν ἐν τῷ προσώπῳ τῶν καλλιτεχνῶν μας.

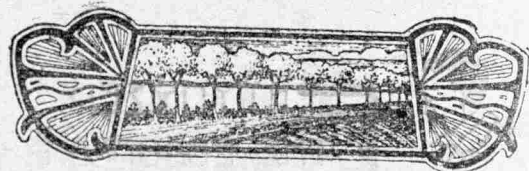
Ἐσχάτως ἀκόμη νέος ἀστὴρ ἐν τῷ θεάτρῳ ἐξέλαμψεν: Ἡ συμπολίτις μας δις Ἑλπίς Καλογεροπούλου. Ψυχὴ με ἄλαντον, φωνὴ ὠραία, ἀπόδοσις τελεία καὶ καλλονὴ εὐπλαστός κοσμοῦσι τὴν καλλιτέχνηδα, ἡ ὁποία τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη πρὸ τριῶν καὶ ἡμίσεως ἐτῶν εἰς τὴν ἐνταῦθα «Γαλλικὴν Ἐνωσιν», καταθέλξασα τὸ ἀκροατήριόν της. Ἐκτοτε οὐδεὶς λόγος περὶ αὐτῆς ἐγένετο. Ἡ δις Καλογεροπούλου, ἀφοῦ ἤκουσε τὰ μαθήματα ἐν Ἰταλίᾳ, μετέβη εἰς Παρισίους, ἐνθα καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν της ἄλαντον, ὡς ὠραιότατον ἄνθος, ἀναπτυχθέν, ἀνέδωκε τὰ μῦρά του.

Διὰ νὰ δεῖξωμεν δὲ πόσον τὰ καλλιτεχνικά της προσόντα ἐξετιμήθησαν, παραθέτομεν γραμμὰς τινὰς ἐκ τοῦ ἀρθροῦ τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου» τῶν Παρισίων, γραφέν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διευθυντοῦ του:

«Πρὸ ἐνὸς περιόπου ἔτους ἐνεφανίσθη εἰς τὰ γραφεῖά μας μία νεάνις, ἥτις μᾶς παρεκάλεσε νὰ τὴν ἀκούσωμεν. Δὲν ἔφερε καμίαν πρὸς ἡμᾶς σύστασιν. Ἐλέγειν ὅτι ἦτο Ἑλληνίς, ὅτι ὠνομάζετο δις Καλογεροπούλου καὶ ὅτι δὲν εἶχε ποτὲ τραγουδήσει ἐνώπιον τοῦ κοινῆ. Ἀφοῦ ἐνεδώκαμεν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν της, ἡ νεάνις αὕτη, κατ' αἰτησίν μας, διημήνευσε τότε μερικὰς δημώδεις τῆς πατριδος της μελωδίας. Διὰ τῆς ὠραιότητος τῆς φωνῆς της, μίᾳς φωνῆς καθαρῶς μεταλλικῆς, ἐξελισσομένης εἰς ἰσχυροὺς τόνους, φωνῆς μᾶλλον ἐξεζητημένης τρυφερότητος, μᾶς ἐνεθουσίασεν αἰφνης καὶ ἀνεκάλεσε συγχρόνως ἐνώπιόν μας ὄλην τὴν ἀγνὴν καὶ ἐνδοξὸν Ἑλλάδα. Ἐσηματίσαμεν τότε τὴν πεποίθησιν ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ μῶς ἀληθοῦς καλλιτέχνης, μᾶς ἀοιδοῦ μεγαλοπρεποῦς. Καὶ ἀφοῦ ὁ διευθυντὴς τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου» Α. Mangeot ἀναφέρει τοὺς θριάμβους της, ἐπάγεται:

«Ἴδου λοιπὸν ὑπέροχον στάδιον, τὸ ὁποῖον αἰφνιδίως διεγράφη καὶ ἐντὸς τινῶν μηνῶν τελείως ἐξεσηφάλισθη. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τις δὲν εἶχε ἀνάγκην οὔτε τίτλων, οὔτε στίσεων, οὔτε σχέσεων. Ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ἄλαντον. Τοῦτο ἐπιβάλλεται μόνον. . .»

Χαίρομεν, βλέποντες τὴν ἑλληνικὴν καλλιτεχνίαν ἐν τῷ προσώπῳ τῆς συμπολίτιδος δις Καλογεροπούλου τιμωμένην, ἐν τούτοις δὲν ἀποκρύπτωμεν τὴν λύπην μας, βλέποντες ὅτι ἡ κοινωνία μας χάνει τοὺς ἀστέρας αὐτῆς, οἵτινες, ἵνα μεσουρανήσωσιν ἐνδόξως, ἀνατέλλουσιν εἰς ἄλλους ὀρίζοντας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

(Ἐστάλησαν παρὰ τοῦ κ. Ἀποστολίδου καὶ προέρχονται ἐκ τοῦ παρὰ τὴν Προποντιδα τμήματος τῆς Θράκης).

Δώδεκα χρόνια δούλευα σὲ μίᾳς χήρας τοιφλίκι,
Δώδεκα χρόνια δούλευα, στὰ μάτια δὲν τὴν εἶδα,
Κι' ἀπανθῶ στους δεκατρεῖς τὴν εἶδα στολισμένη.
Στολίζονταν, ἀλλάζονταν, στὴν ἐκκλησιὰ νὰ πάη.
Κι' ἐγὼ τὴν ἀκολούθησα μὲς στὸ στενὸ σοκάκι
— Δὲς με, κυρά μ', τὸ δίκιο μου, δὲς με τὴ δούλεψή
[μου.]

Ἡ μάνα μου μὲ μὴνυσε νὰ πάω νὰ με παντρεύη.
— Δώδεκα δούλες ἔχω γ'ὼ, τὲς τρεῖς θὰ τὲς παντρεύω.
Θέλεις τὴν ρούσα ἔπαρε, θέλεις τὴν μαυρομάτια,
Θέλεις τὴν καταγάλανη, ποῦ εἶνε φλωριά γεμάτη.
— Χήρα εἶναι ἡ μαννούλα μου, καὶ γὼ χήρα θὰ πάρω.
— Ἄν εἶναι χήρα γὰ νὰ πάρ'ς, πᾶρέ με τὴν ἀτή μου.



Μάννα μ' τὴν κόρη, ποῦ εἶδα γὼ στῆς ἐκκλησιᾶς
[τὴν θύρα,
Ἄς τὴν φιλοῦσα μὰ φορὰ κι' ἄς ἔβγαιν' ἡ ψυχὴ μου.
— Σώπα, νιέ μου, καὶ μὴν τὸ λὲς καὶ μὴν παραπο-
[νέσαι.]

Γυναίκεια ροῦχα φόρεσε, κορτσίσια φακιολίσου,
Σήκω καὶ πάνε μὰ βραδυὰ καὶ παίξε τὴν κρικέλλα ;
Κι' ἡ κόρη ἐκεῖνη ἀπλόγιασε 'πὸ πᾶν' τὸ παραθύρι.
— Ποιὸς εἶνε κάτω, ποῦ βροντᾶ καὶ παίζει τὴν
[κρικέλλα.]

— Μένα ἢ μάνα μου μ' ἔστειλε ξόμπλια γὰ νὰ
[μὲ μάθης.]

— Δὲν εἶν' ἡ ὠρα τοῦ ξομπλιοῦ, μηδ' ὠρα τοῦ
[μαγγάνου.]

— Ἡ μάνα μ' με παράγγειλε πίσω νὰ μὴ γυρίσω.
Κατέβα, σκλάβα, κι' ἄνοιξε, πᾶρε τὴν ξένη μέσα.
Βάλε ψωμί, βάλε φαγί, στὴν ξένη γὰ νὰ φάγη.
Καὶ στρώσ' τηνα νὰ κοιμηθῇ, τὴν νύχτα νὰ περάσῃ.
— Ἡ μάνα μ' με παράγγειλε μαζύ σου νὰ πλαγιάσω.
Τὴν νύχτα τὰ μεσάνυχτα ἡ κόρη ἀναστενάζει.
Μάννα μ', ψύλλος με τίμησε στὴ ρόγα τοῦ βυζιοῦ
[μου.]

— Δὲν εἶνε φυλλοτοσίμπημα, μόν' εἶνε ἀγούρου νύχι.



Εημέρωσ' ἡ ἀνατολὴ καὶ χάραξεν ἡ δύση
Πᾶν' τὰ πουλάκια στὴν βοσκὴ καὶ ἡ ἔμορφη στὴν
[βρύση.]

Πῆρα καὶ γὼ τὸ μαῦρό μου καὶ πάω νὰ τὸν ποτίσω.
Βρίσκω τὴν κόρη πῶπλυνε στὴν κρυσταλλένια
[βρύση.]

Σαράντα ἑτάσια γὰ νερὸ στὰ μάτια δὲν τὴν εἶδα
Καὶ στὰ σαραντατέσσαρα γύρισα καὶ τὴν εἶδα.

Κόρη μ', γιατί εἶσαι θλιβερή; γιατί εἶσαι λυπημένη;
— Ἄντραν ἔχω στὴν ξενιτειὰ δώδεκα τώρα χρόνια,
Ἄλλα δώδεκα καρτερῶ, καλογοριά θὰ γένο.

— Κόρη μ', ὁ ἄντρας σ' πέθανε, κόρη μ' ὁ ἄντρας
[σ' πάει.]

Καὶ τὸν ἐδάνεισα πανὶ κ' ἦρθα νὰ με τὸ δώσης.
— Ἄν τὸν ἐδάνεισες πανὶ διπλὸ νὰ σὲ τὸ δώσω:

— Ἐγὼ τὸν δάνεισα κερί — Καὶ κείνο τὸ πλιερώνω.
— Τὸν δάνεισα κι' ἕνα φιλί, κ' ἦρθα νὰ με τὸ δώσης.

— Κι' ἂν τὸν ἐδάνεισες φιλί, πάνε νὰ σὲ τὸ δώση.
— Κόρη μ' ἐγὼ εἶμ' ὁ ἄντρας σου, ἐγὼ εἶμαι κι' ὁ
[καλὸς σου.]

— Ἐσὺ ἂν εἶσ' ὁ ἄντρας μου, ἂν εἶσαι ὁ καλὸς μου,
Πές με σουμάδια τοῦ σπητιοῦ, ἴσως καὶ σὲ γνωρίσω.

— Ἐχεις μηλιὰ στὴν πόρτα σου καὶ κλήμα στὴν
[αὐλή σου.]

— Ἐσὺ εἶσαι πρεματευτής, πέρασες καὶ μοῦ τὰ εἶδες.
Πές με σημάδια τοῦ κορμιοῦ, ἴσως καὶ σὲ γνωρίσω.

— Ἐχεις στὸ στήθος σου ἐλιά, δαγκαματιὰ μεγάλη.
Ἐχεις καὶ τρεῖς ἐλιές χρυσῆς κατ' ἀπ' τὴν ἀμασχάλη.

— Ἐσὺ, ἐσὺ εἶσαι ὁ ἄντρας μου, ἐσὺ εἶσαι κι' ὁ
[καλὸς μου.]



ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

Mlle Marie du Chastain

Ἡ δὲς Marie de Chastain, μία μεγάλη μουσική ἰδιοφυΐα, διάσημος βιολίστρια, φιλοξενεῖται εἰς τὴν πόλιν μας. Καταγομένη ἐκ Γαλλίας, ἐγεννήθη εἰς τὸ Λονδίνον, ἢ δὲ καλλιτεχνική της ψυχὴ πολὺ ἐνωρὶς ἐξεδηλώθη ὅταν εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν — οὐχὶ πρὸ πολλοῦ — ἀφοῦ ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ διασήμῳ Ἰσα-



γιᾶ, ἔδιδε τὴν πρώτην αὐτῆς συναυλίαν εἰς Κολωνίαν. Ἐκτοτε ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος πολλάκις ὠμίλησε δι' αὐτήν, οἱ δὲ κριτικολίαν ἐνθουσιωδῶς δι' αὐτήν ἐξεφράσθησαν. Δὲν θὰ ὀμιλήσωμεν οὔτε περὶ τῆς εὐχερείας, μεθ' ἧς ἀποδίδει καὶ τὰ δυσκολώτερα τῶν τεμαχίων, οὔτε περὶ τῆς τελειότητος τῆς ἐκτελέσεως, τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσῳ προσεχῶς θὰ εὐτυχήσωμεν νὰ τὴν ἀκούσωμεν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν συναυλίαν, ἣν θὰ δώσῃ εἰς τὰς αἰθούσας τῆς «Γαλλικῆς Ἑνώσεως».

Ἡ δὲς Chastain θὰ παραμείνῃ εἰς τὴν πόλιν μας, προσληφθεῖσα ὡς διδασκάλισσα τοῦ βιολίου εἰς τὸ Ὀδεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου «Ἑρμοῦ».



ΟΙ ΙΑΤΡΟΙ

Ἐνθυμοῦμαι μίαν οἰκογενειακὴν συζήτησιν, ἣτις διεξήχθη εἰς τὸ δωμάτιόν μου τὴν ἐπιούσαν τῆς ἐκ τοῦ γυμνασίου ἀποφοιτήσεώς μου. Εἶναι ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἀνησυχοῦν οἱ γονεῖς περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ υἱοῦ των. Τί νὰ σπουδάσῃ! Καὶ καταστρώνονται ὅλα τὰ πλεονεκτήματα καὶ ὅλα τὰ ἐλαττώματα κάθε ἐπαγγέλματος, καὶ τὸ μόνον, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται κἄν λόγος, εἶναι ἡ κλίσσις τοῦ μέλλοντος ἐπαγγελματίου.

Ἡ μητέρα ἤθελε νὰ σπουδάσω ἰατρὸς — τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πάππου της. — Ὁ πατέρας νὰ γίνω ἀξιωματικὸς, ἀσφάλεια μισθοῦ ἐφ' ὅρου ζωῆς. Ὁ ὑπὸ κατηγορίαν ἐκλογῆς ὑποφαινόμενος εἶχε πρὸς ἀμφοτέρους ἀντίθετον γνώμην. Καὶ ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ ἀξιωματικὸς μοῦ ἐφαίνοντο ἀντιπαθητικοί, ὡς ἀνθρωποκτόνοι, ὁ πρῶτος ἐν εἰρήνῃ, ὁ δεῦτερος ἐν πολέμῳ. Ἡ κλίσσις μου ἦτο στὰ χαρτιά καὶ στὰ καλάμια, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ δὲν ἀπέτελουν ἐπάγγελμα δυνάμενον νὰ καθησυχάσῃ τὴν συνείδησιν τῶν γονέων, ἠκολούθησα τὴν νομικὴν, διὰ νὰ τὴν ἐγκαταλείψω εὐθὺς ἅμα τῇ ἀποκτήσει τοῦ διπλώματος.

Τὴν ἀντιπάθειάν μου πρὸς τοὺς ἰατροὺς ἐνίσχυσαν δύο γεγονότα, ἅτινα θαρρεῖ τις ὅτι συνεδημοσιεύθησαν διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὰς πενήθιμους διὰ τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα πεποιθήσεις μου.

Πρῶτον γεγονός: Ἐνας νέος καλεῖ ἰατρὸν διὰ τὴν ψυχορραγοῦσαν μητέρα του. Ὁ ἰατρὸς ἀκολουθεῖ τὴν πολὺ ἐγκαιρον πρόσκλησιν καὶ βλέπει ὅτι ἐκλήθη κατὰ λάθος ἀντὶ τοῦ ἱερέως. Δίδει ἐν τούτοις ὡς τελευταίαν παρηγορίαν ἀνίσχυρα φάρμακα καὶ φεύγει. Ἡ γράϊα ἀποθνήσκει. Ὁ φιλόστοργος υἱός, ἀντὶ

νὰ τρέξῃ εἰς τὸ φερετροποιεῖον, σπεύδει εἰς συνάντησιν τοῦ ἰατροῦ καί, ἀντὶ ἀμοιβῆς, τοῦ ἐμπήγει τὴν μάχαιραν εἰς τὸν ὦμον. Βλέπετε ὅτι ὁ ἰατρὸς δὲν εἶχε τὴν ὑπερφυσικὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ νὰ ἀνασταίνῃ Λαζάρους καὶ ἔπρεπε νὰ ἐξοντωθῇ.

Τὸ δεύτερον γεγονός δὲν εἶναι τόσῳ ἄγριον, ἀλλ' ἱκανὸν διὰ νὰ δείξῃ καὶ αὐτὸ μίαν ὑπερβολικὴν στοργὴν πρὸς τὸν νεκρὸν, ἀλλὰ καὶ μίαν παραγνώρισιν τῶν . . . προόδων τῆς ἰατρικῆς. Κάποιος, ὅστις εἶχε τὸ ἀτύχημα νὰ χάσῃ τὴν σύζυγόν του, κατήγγειλεν εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν ἑπτὰ ἰατροὺς ὡς ἐνόχους ἀνθρωποκτονίας. Οἱ ἰατροὶ αὗτοι εἶναι οἱ ἐξοχώτεροι χειρουργοί, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς μάλιστα τόσον ποιητῆς, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἱκανὸς νὰ βλάψῃ καὶ πεταλοῦδαν. Οἱ ἰατροὶ αὗτοι καταγγέλλονται ἐπὶ ἐπιστημονικῇ ἀμαθείᾳ. Καὶ ἐσκέφθη, ἂν ἡ καταγγελία εἶναι βέσιμος, ποῖα ἀπελπισία πρέπει νὰ μᾶς καταλάβῃ. Ὅταν κανεὶς ἀσθενήσῃ, πρέπει νὰ αὐτοκτονῇ, ἀφοῦ ἡ προσφυγὴ εἰς ἰατρὸν ὑπόσχεται ἐκ τῶν προτέρων βέβαιον θάνατον. Ἄν ἑπτὰ ἰατροὶ σκοτώνουν τόσον εὐκολα καὶ τόσον ἀσυνείδητα τοὺς ἀρρώστους των, τί θὰ κάμνῃ τότε ὁ μόλις ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἐκκαμινεόμενος «ἐξοχώτατος», ὁ φέρων συνήθως εἰς τοὺς ἀρρώστους του μόνον τὴν ρεδιγκόταν του καὶ τὸ ἡμίψηλον;

Πάντοτε ἐκρίθη τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα ὡς ἐνέχον ἐνοχλήσεις, κινδύνους, εὐθύναις. Καὶ φαντάζομαι πόσον μακρόθυμον καὶ ἐλαστικὸν πρέπει νὰ εἶναι τὸ συνειδὸς ἐνὸς ἰατροῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον συνήθως οἱ οἰκεῖοι τοῦ ἀσθενοῦς ἀναμένουν τίποτε περισσώτερον, τίποτε ὀλιγώτερον, νεκρανάστασιν!

Τὸν ἰατρὸν τὸν φαντάζομαι πάντοτε ψυχικῶς ἀνάληπτον, ἔχοντα ἓνα κομμάτι πάγου ἐκεῖ, ὅπου ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀνθρωποὶ ἔχουν μίαν κάμινον, καὶ ἱστοὺς χαλυβδίνους ἀντὶ νεύρων. Μόνον οὕτω θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιπαραταχθῇ κατὰ τῶν πόνων, οὓς προκαλεῖ ἡ ἐπέμβασις του, καὶ κατὰ τῶν παραπόνων, τὰ ὁποῖα συχνὰ μεταβάλλονται εἰς κατάρας, ὅταν δὲν διαβιδάζονται εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν ὡς μηνύσεις. Καὶ ὑπεύθυνος δι' ὅλα αὐτὰ εἶναι ἡ ἐπιστήμη, ἢ ὁποῖα δὲν ἠμπορεῖ ἀκόμη νὰ θερα-

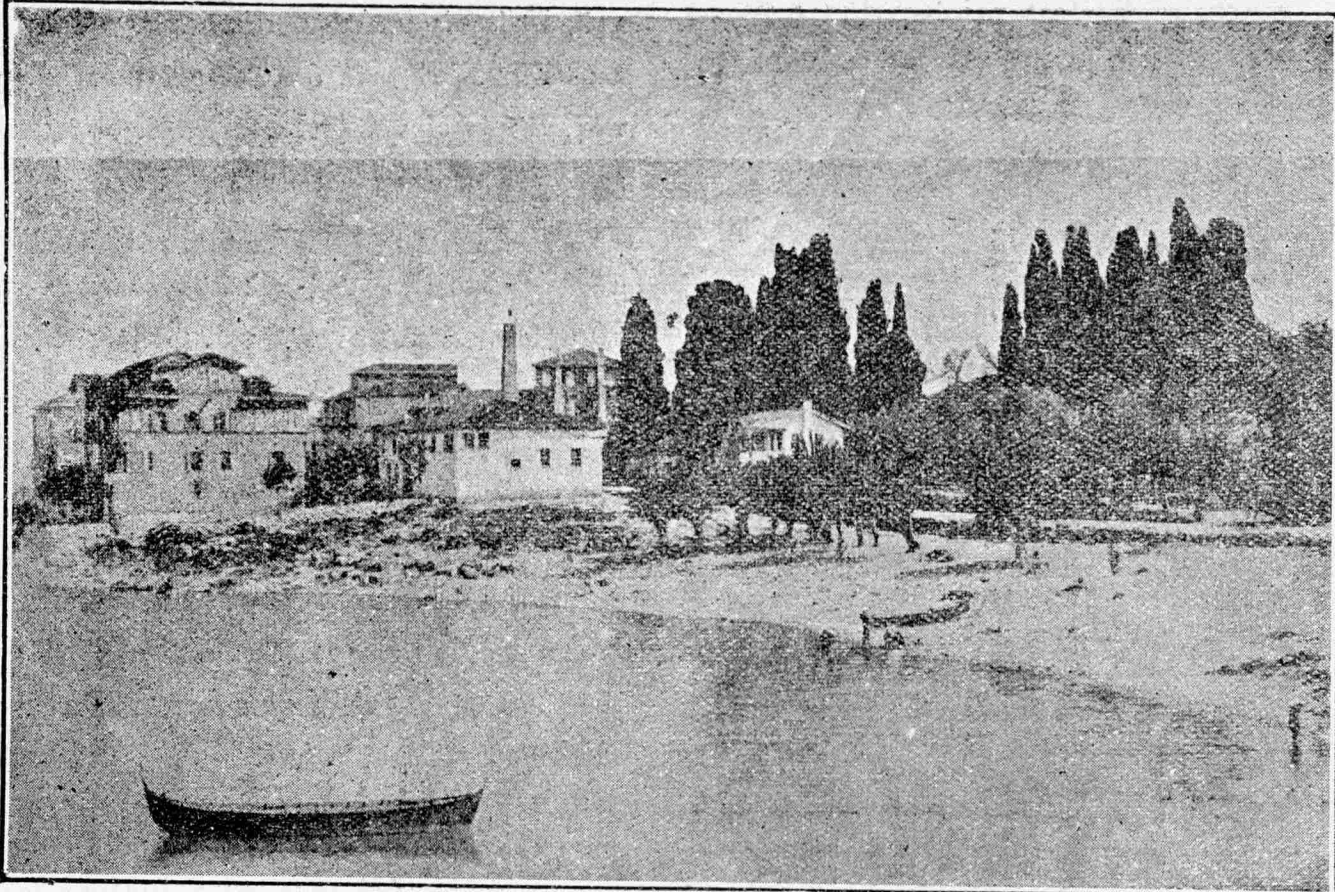
πεύῃ πᾶσαν νόσον καὶ μαλακίαν. Τόσοι ἐγκέφαλοι ἕως τώρα ἠσχολήθησαν μετὰ τὸ σῶμά μας, τὴν κοιτίδα αὐτὴν κάθε βρωμεροῦ καὶ δηλητηριώδους καὶ παθογόνου καὶ διαβρωτικοῦ μικροβίου, καὶ ὅμως πλέουν οἱ ἐγκέφαλοι οἱ ἰατρικοὶ εἰς τὸ ἀχανὲς πέλαγος τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως. Καὶ ἀντὶ αἱ χεῖρες τῶν ἰατρῶν νὰ δίδονται εἰς τὸν ἀσθενὴ διὰ νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸν κράββατόν του, σταυρώνονται συχνὰ ἐπὶ τοῦ στήθους, ἀχρηστοὶ καὶ ἀνίσχυροί. Ἡ ἰατρικὴ ἐπέτελεσε βεβαίως καταπληκτικὰς προόδους εἰς τὴν χειρουργικὴν. Εἶναι ἱκανὴ νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ ὅλα τὰ μέλη μας καὶ ὅλα μας τὰ σπλάγγνα νὰ τὰ ξεριζώσῃ χωρὶς νὰ πάθωμεν τίποτε. Ἀνθρωποὶ χωρὶς νεφρὰ καὶ χωρὶς στόμαχον καὶ χωρὶς πλευρὰν καὶ χωρὶς ἥπαρ ζοῦν καλλίτερα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὰ ἔχουν. Οἱ πνεύμονες ἤρχισαν νὰ τίθενται εἰς ἀπομαχίαν, καὶ ἡ καρδιὰ νὰ ράπτεται ἀπαράλλακτα ὅπως ράπτουν αἱ κυρίαὶ τὰ κορσὰς καὶ τὰ μανδηλάκια των. Ἄλλ' ἂν ἡ ἰατρικὴ χειρουργικὴ προώδευσε, παθολογικῶς μένει τυφλή. Ἐσχάτως μοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐκτιμήσω τὴν διαγνωστικὴν τῶν ἰατρῶν μας. Τέσσαρες ἰατροὶ ἐπεσκέφθησαν οἰκειὸν ἀσθενῆ, οἱ τέσσαρες δὲ αὗτοι — καίτοι ἐπρόκειτο περὶ πυρετοῦ — εἶχον . . . πέντε γνώμας. Καθεὶς ἔκαμεν ἴδιαν διάγνωσιν, ὁ δὲ νεώτερος ἐξ αὐτῶν, ὑπερθεματίζων, ἐκυμαίνετο μεταξὺ δύο γνωμῶν. Ἐπῆλθε σύγχυσις φαρμάκων καὶ διαίτης, καὶ ἐὰν δὲν ἐγένετο ἀνάλυσις τοῦ αἵματος, οἱ ἰατροὶ ἀκόμη θὰ συνεζήτουν ἀκαδημαϊκώτατα!

Ἐως ὅτου ἡ ἐπιστήμη ἐφεύρη τὴν ἀνοσίαν, οἱ ἰατροὶ ἂς ἀρκεσθοῦν εἰς τὰς δημοσιογραφικὰς ρεκλάμας, εἰς τὰ νεκροταφεῖα καὶ ἂς δέχονται κάποτε μαχαιριὰς καὶ ἂς κάθηνται εἰς τὰ ἐδῶλια τοῦ κακούργοδικείου. Ὅσον διὰ τὸν ἑαυτόν μου, μακαρίζω τὴν στιγμὴν ποῦ ἀπέρριψα τοῦ δόκτορος τὴν πόζαν, περιορισθεὶς εἰς τὸ νὰ σκοτώνω τὴν . . . ὄραν τῶν ἀναγνωστῶν ὡς δημοσιογράφος, καὶ ἔχων ἥσυχον τὴν συνείδησιν, ὅτι ἐξ αἰτίας μου ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἠλαττώθη οὔτε κατὰ μίαν ψυχὴν.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ * * *

ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ



Εἰς τὰ βορρεια ανατολικά τῆς Ἀργεντίας λίμνης κεῖται ἡ κοιμόπολις Ἀπολλωνιάς. Ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν εὐρεθέντων ἐκεῖ ἀρχαίων νομισμάτων εἰκάζεται, ἡ πόλις εἶναι ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἐποχῆς, δρᾶσασα καὶ ἐπὶ ρωμαϊκῶν καὶ βυζαντινῶν χρόνων. Κατὰ τὸ 1835 εὐρίσκετο ἐν παρακμῇ, νῦν ὅμως κατοικεῖται ὑπὸ 660 περίπου οἰκογενειῶν, αἵτινες διατηροῦσι: 1) Ἀστικὴν σχολὴν μετὰ 5 διδασκάλων καὶ 280 μαθητῶν, 2) Νηπιαγωγεῖον ἀρρένων μεθ' ἑνὸς διδασκάλου καὶ 70 μαθητῶν καὶ 3) Νηπιοπαρθεναγωγεῖον μετὰ 2 διδασκαλισσῶν καὶ 130 κορασίων. Ναοὶ ὑπάρχουσι 3, ὧν ὁ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου εἶναι βυζαντινῆς ἐποχῆς. Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν μεταξοσκωληκτροφείαν καὶ ἄλιείαν, εἶναι φιλόμουσοι καὶ προοδευτικοί. —(Πλειοτέρας ἱστορικᾶς καὶ στατιστικᾶς πληροφορίας εὐρίσκει τις εἰς τὸ «Ἀπὸ Κων/πόλεως εἰς Νίκαιαν» ἔργον τοῦ ἡμ. Διευθυντοῦ).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Μία στατιστική.— Κάποιος ὑπομονητικὸς ἀνέλαβε νὰ μετρήσῃ τὸ ἐξοδουόμενον ἐτησίως σαποῦνι ἀπὸ κάθε ἕνα Εὐρωπαῖον καὶ τί νομίζετε ὅτι ἀπεκάλυψεν; ὅτι ὁ Ἀγγλος ἐξοδεύει 21 λίτρας, ὁ Ἀμερικανὸς 17, ὁ Γάλλος



15, ὁ Γερμανὸς 10, ὁ Αὐστριακὸς 5, καὶ τέλος ὁ Ρῶσσος μόνον 2. Ἄν σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ἡ καθαριότης εἶναι τὸ πρῶτον στοιχεῖον τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ τὴν στατιστικὴν αὐτὴν εἴμπορεῖ νὰ εὕρῃ τοὺς πλέον πεπολιτισμένους.

Τὸ Δύσεον Κλούπ.— Εἰς τὴν ὁδὸν Παντιέδ τῶν Παρισίων πρὸ ὀλίγου ἔγιναν τὰ ἐγκαίρια ἐνδὲ παμμεγέθους μεγάρου τοῦ Λύσεουμ

Κλούπ.— Ἄλλὰ τί εἶναι πάλιν αὐτό; θὰ μᾶς ἐρωτήσετε. Ἀφίνω τὴν πρόεδρόν του Δούκισσαν Συζές νὰ τὸ εἴπῃ:

— «Τὸ Λύσεον εἶναι εἰς σύλλογος, εἰς τὸν ὁποῖον δύνανται νὰ γίνουιν δεκταὶ μόνον γυναῖκες, αἵτινες παρήγαγον ἔργον τι εἴτε εἰς τὴν ζωγραφικὴν, γλυπτικὴν, διακοσμητικὰς τέχνας, μουσικὴν, φιλολογίαν, ἐπιστήμας ἢ φιλανθρωπίαν. Τὰ μέλη του, ἐκλεγόμενα διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, διαιροῦνται εἰς τμήματα: τὸ μουσικὸν π. χ. τμήμα ὀργανώνει συναυλίαν, τὸ φιλολογικὸν διαλέξεις, παραστάσεις κτλ. τὸ καλλιτεχνικὸν ἐκθέσεις, τὸ δὲ φιλανθρωπικὸν διαφόρους ἑορτὰς πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν».

Ὁ σύλλογος αὐτὸς ἀριθμεῖ ὑπὲρ τὰ χίλια μέλη, ὅλα, ἐννοεῖται, ἀνήκοντα εἰς τὸ ὡραῖον φύλον, ἐργάζεται δὲ πολὺ ἀποτελεσματικῶς καὶ εὐεργετικῶς διὰ τὴν γυναικείαν ἀνάπτυξιν.

Ἴδῶ δυστυχῶς οὔτε νὰ φαντασθῶμεν κανὴν δυνάμεθα παρομοίους συλλόγους διὰ τὰς κυρίας μας.

Εἰς Βιβλιόφιλος.— Εἰς τὸ Παρίσι πρὸ ἡμερῶν συνελήφθη κάποιος, τοῦ ὁποῖου μοναδικὸν ἔργον ἦτο νὰ ἐπισκέπτεται ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα κατὰ σειρὰν καὶ νὰ . . . κλέπτῃ ἀπὸ τὰς προθήκας τῶν ὅσα βιβλία εἴμποροῦσε. Τὰ βιβλία αὐτὰ τὰ μετεπώλει ὑστερον καὶ ἀπεκαλύφθη ὅτι εἶχε σχηματίσει περιουσίαν ἀπὸ τὸ τίμιον αὐτὸ ἐπάγγελμα. Ἴδῶ βέβαια δὲν θὰ εἴμποροῦσε νὰ ζήσῃ, διότι ἐδῶ τὰ βιβλία δὲν ἀγοράζονται, ἀλλὰ διανέμονται ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τῶν.

Ἡ Ἰσιδώρα Δώγκαν.— Τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι γνωστὸν, πολὺ γνωστὸν. Ἐγίνε μάλλι-

στα συνώνυμον μὲ τοὺς ἀρχαίους ἑλληνικοὺς χορούς. Καὶ πραγματικῶς ἡ Ἰσιδώρα Δώγκαν μὲ ἕνα ἐνθουσιασμὸν ἀπερίγραπτον, μὲ ἕνα ἔρωτα πύρινον πρὸς τοὺς ἀρχαίους χορούς, κηρύττει, διδάσκει, χορεύει, ἀναπαριστῶσα ὅλην τὴν ἀρχαίαν χάριν καὶ ζωογονοῦσα τὰ γραφικὰ ἀνάγλυφα. Ἦρχισε τὸ στάδιόν της μὲ πολλὰς πικρίας, ἐν τούτοις τώρα δύναται νὰ καυχῆθῃ, διότι κατώρθωσεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὠνειρεύθη: νὰ ὑψώσῃ εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ κοινῶν τὴν χάριν τῶν ἀρχαίων χορῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπερτεροῦν τοὺς σημερινούς τόσο διὰ τὴν παικίλιαν, ὅσον καὶ τὴν πλαστικότητα. Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν παριστᾷ τὴν ὀρχηστρίδα μετὰ τοῦ τέκνου της.



ΑΓΑΠΗΣ ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΓΜΑ

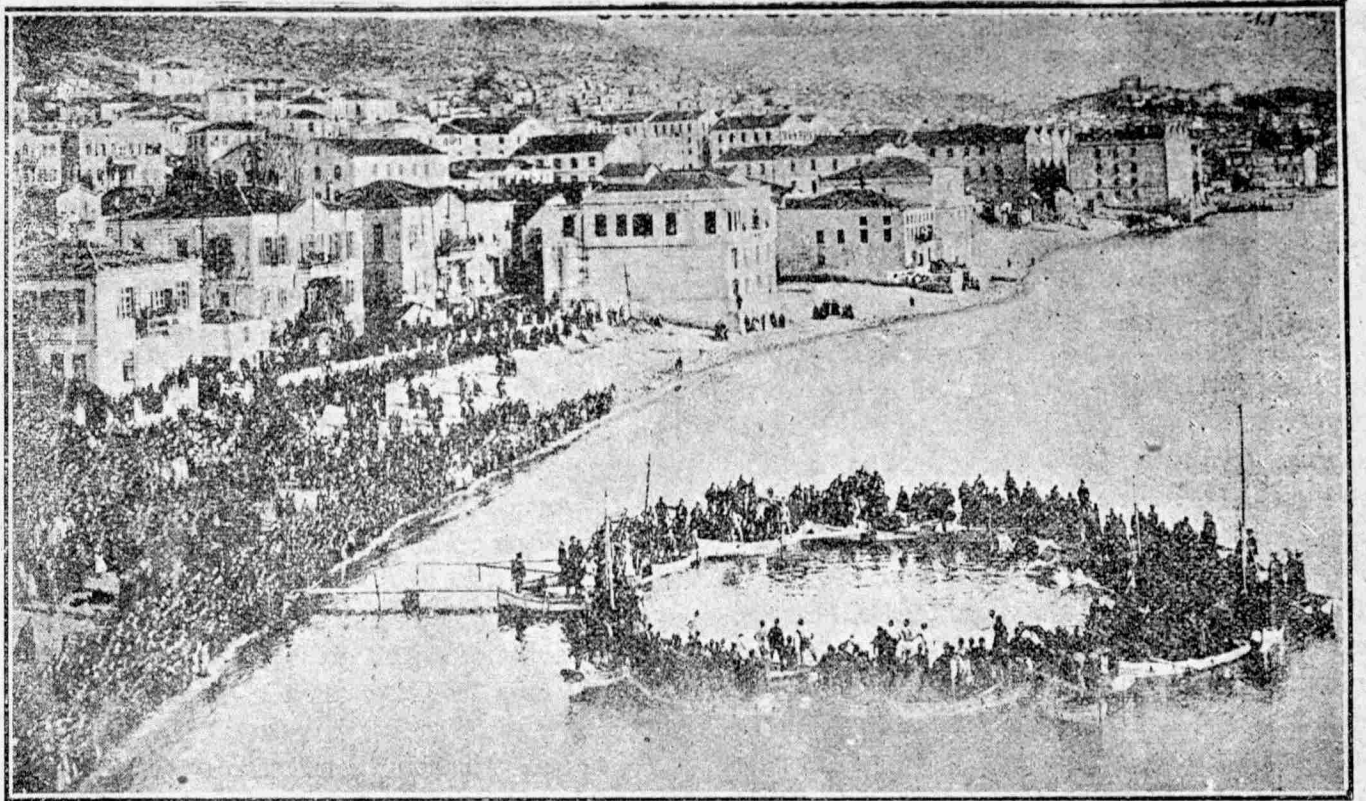
Φυσομανάει έξω ο βορρῆς
 ἀκούς το βογγητό,
 ποῦ κάνουν τὰ πλατάνια;
 Τὸ κλάμα ἀκούς τῆς ρεματιᾶς;
 Κυττῆς τὴν νεκροφάνεια
 τῆς χλωροσιᾶς;
 Φυσομανάει έξω ο βορρῆς.

Α

Μὰ ἐδῶ, ποῦ ζέστα εἶνε γλυκειά,
 κι' ἀγκάλη σπλαγχνική
 στὴ μέση τοῦ χειμῶνα,
 κάποιες λαχτάρεις στὴν καρδιά
 πέρνουν τὸν ἀρραβῶνα
 τῆς ἀνοιξιᾶς.
 ὦ! ἐδῶ, ποῦ ζέστα εἶνε γλυκειά!

Ἀριτάκη.

Ἀργύρης Ν. Κόρακας.



Τὰ Θεοφάνεια ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

Ἡ κατάδυσις τοῦ Σταυροῦ ἐν Καβάλλᾳ

ΔΕΙΖΕΙ ΕΝΑ ΔΑΚΡΥ



Ὠραία, σὰν αὐγὴ τοῦ Μαΐ, καὶ δροσερή,
 σὰν λουλούδι τῆς ἀνοιξιᾶς, χαριτωμένη, σὰν
 ἄσπρος κρίνος, καὶ ἐντροπαλή, σὰν μινεξε-
 δάκι μυρωδάτο, ἦτο ἡ Ἀνθούλα, τὸ προκομ-
 μένο καὶ ὁμορφο κορήτσι τῆς γειτονειάς. Κάθε
 πρωί, πρὶν γλυκοχαράξῃ, μ' ἓνα χιονάτο φα-
 κιόλι τριγύρω στὰ δόλοξανθά της τὰ μαλλιά,
 μὲ ποδιὰ κεντημένα καὶ καθάρια, ἐπήγαινε
 εἰς τὴν βρύσι, φορτωμένη τὴν λαγίνα. Ἐδλε-
 πε κανεὶς δυὸ μεγάλα μάτια νὰ κατακυλοῦν
 στὲς θῆκὲς των καὶ ἓνα ροδοκόκκινο πρό-
 σωπο μὲ λεπτὸ χαμόγελο εἰς τὰ χεῖλη καὶ
 ἐμάντευε μιὰ ψυχὴ, ὅπου ἤμποροῦσε νὰ κτί-
 σῃ τὴν φωλιὰ τῆς ἡ καλωσύνη καὶ ἡ ἀγάπη.

Ἐφθανε στὴν βρύσι καὶ εὔρισκε ἐκεῖ μα-
 ζεμένα καὶ ἄλλα κορήτσια ποῦ ἔλεγαν τὰ
 ὀνειράτά τους, ποῦ ἔδιναν λόγος γιὰ ν' ἀντα-
 μωθοῦν ἀργότερα καὶ νὰ κουδεντιάσουν μαζί
 ἢ νὰ κεντήσουν, μὰ ἡ Ἀνθούλα ἔστεκε πα-
 ράμερα, φύλαγε μὲ ὑπομονὴ τὴν ἀράδα τῆς
 καὶ ἀκούε μὲ καρτερία τὰ γλυκὰ λόγια ἢ τὰ
 μικροκαυγαδάκια τῶν ἄλλων κορητσιῶν. Δὲν
 μιλοῦσε τίποτα καὶ ἄμα ἡ βρύσι ἀδείαζε,
 τότε ἔφερνε ἀποκάτω τὴν λαγίνα, τὴν γέμιζε,
 τὴν ἐφόρτωνε στὸν ὄμο τῆς καὶ γυρνοῦσε εἰς
 τὸ φτωχικὸ τῆς γιὰ ν' ἀρχινέψῃ ἄλλη δου-
 λειά, ποῦ ἦταν ἔτοιμη.

Ἐκεῖ μονάχα ποῦ εἶχε ἀδυναμία καὶ κατε-
 λάθενε γλύκα νὰ στέκῃ, ἦταν τὸ ἐργαστήρι
 τοῦ γέρου Γιαννακάκι, μικρὸ παντοπωλεῖο,
 χωρὶς τάξι καὶ ἐργασία, ποῦ νόμιζε κανεὶς,
 ὅτι ὁ ἀφέντης του τὸ ἔχε, ὄχι γιὰ νὰ βγάλῃ
 τὸ ψωμί του, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ τὸν κατηγοροῦν,
 ὅτι κάθεται ἀνεργός. Μπροστὰ λοιπὸν σ' αὐτὸ
 τὸ καλύδι ἄφινε τὴν λαγίνα ἢ λιγερὴ Ἀν-
 θούλα, χαιρετοῦσε μ' ἓνα χαμόγελο καὶ δυὸ
 γλυκοὺς λόγους τὸν γέρο Γιαννακάκι καί,
 ἀφοῦ ἀκουμποῦσε μὲ τ' ἀφράτα μπράτσα τῆς
 εἰς τὸν μπάγκο, ἔλεγε στὸν κατστηματοῦρχο
 νὰ τῆς πῇ καμμιά ἱστορία, ἓνα νόστιμο ζη-
 γηματάκι ἢ μιὰ σελίδα ἀπὸ κείνες τῆς
 ζωῆς του.

Ὁ γέρος καὶ ἀν ἑκατὸ φορές ἡ Ἀνθούλα

τοῦ ζητοῦσε ἱστορίες, καὶ ἀν δόλακερὴ τὴν
 ἡμέρα τοῦ ἔλεγε νὰ διηγητῆται θὰ τὸ κανε,
 γιὰτὶ μόλις ἐρχόντανε ἡ Ἀνθούλα, ἢ γέρικὴ
 του μορφὴ ἄστραφτε, τὰ θολὰ του μάτια γυά-
 λιζαν καὶ δὲν μποροῦσε νὰ κρύψῃ μιὰ βαθειὰ
 εὐχαρίστησι, ποῦ λές, ποῦ ἐννοιοῦθε μέσα του.
 Χαρούμενος λοιπὸν, ἀρχίζε τὴν ἱστορία καὶ
 μὲ χάρι διηγούντανε κακὲς μέρες τῆς ζωῆς
 του μὲ λυπητερά συμβάντα καὶ θλιβερὲς πε-
 रिπέτειες, ὅπου καὶ τὴν ἡ καρδιά του χτυ-
 ποῦσε καὶ δάκρυζαν τὰ μάτια του ἢ ἔλεγε
 γλυκὲς στιγμὲς καὶ εὐτυχησμένες ὥρες τοῦ
 βίου του, ποῦ φούσκωνε τὸ γέρικὸ του στή-
 θος ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἔλαμπε ἢ μορφὴ
 του ἀπὸ εὐχαρίστησι. Ἡ Ἀνθούλα, ἀκίνητη
 σὰν ἀγαλμα μαρμαρένιο καὶ ἡσυχὴ σὰν ἀρνὶ
 ἄκακο, ἔπνιγε, λές, τὸν γέρο μέσα στὰ μεγά-
 λα τῆς μάτια καὶ τοῦ ροφοῦσε μὲ μιὰ γλυ-
 κειὰ ὑπομονὴ κάθε του λέξι. Μέσα στὴν καρ-
 διά τῆς τὴ χρυσοῦν κάθε λόγος τοῦ ἀπόμαχου
 ἐκείνου τῆς ζωῆς χτυποῦσε σὰν τρανταχτερὴ
 καμπάνα καὶ κάθε ἱστορία του, μὲ ὅλες τὲς
 λεπτομέρειες καὶ τὰ μικρὰ ἐπεισόδια τυπώ-
 νουνταν βαθειὰ μέσα στοῦ νοῦ τῆς.

Ἐστεκε κομμάτι ἢ κρεμισμένη ἐκείνη
 πέτρα τῆς ζωῆς γιὰ ν' ἀναπνεύσῃ μὲ ἡσυχία,
 ἢ γιὰ νὰ σκουπίσῃ μιὰ θολὴ σταλαγματιά ποῦ
 κατακυλοῦσε στὴν ἄκρα τῶν ματιῶν του ἢ
 γιὰ νὰ χαμογελάσῃ καὶ ἡ Ἀνθούλα ὄλη λα-
 χτάρια γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴν συνέχεια, ἀνυπό-
 μονη γιὰ νὰ φθάσῃ στοῦ τέλος, μουρμούριζε:
 —λέγε, παπποῦ, λέγε—καὶ ὁ γέρος ἔτσι πάλι
 ἀρχίζε:

— Αἴ! Ἀνθούλα μου, μήπως τελεοῦν
 αὐτά; Τί λέγαμε;

— Νά, γιὰ τὸ καράδι, τὸν «Μερκεμέ», ποῦ
 φθάσατε στὴν Πόλι.

— Ἀλήθεια, φτάσαμε στὴν Πόλι καὶ ἀρά-
 ξαμε στὸ Σαλι-παζάρ. Μὲ μάτια γεμάτα ἀπὸ
 λάμφι καὶ καρδιά πλημμυρισμένη ἀπὸ ἐνθου-
 σιασμὸ, ἔδλεπα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν Πόλι.
 Πολλὲς φορές τὴν εἶχα ἀκούσῃ μέσα στὰ
 παραμῦθια τῆς μακαρίτισσας γιαγιάς μου,
 ὅταν ἦμουνα μικρὸ καὶ καθούμασταν ἀρά-
 ἀράδα μὲ τ' ἄλλα τ' ἀδέλφια μου—Θεὸς σχω-
 ρέστα— τὸν χειμῶνα ἀντίκρου στὴ λαμπράδα
 καὶ μπροστὰ στὴν γωνιά τοῦ σπητιοῦ. Μὰς
 ἔλεγε γιὰ τὴν ἀγία Σοφία καὶ τὸν Μαρμαρω-

μένο Βασιλιά, γιὰ τὰ τζαμιὰ καὶ τοὺς ἀψη-
 λοὺς μιναρέδες, γιὰ τῆς θάλασσες καὶ τὴν
 ἐμορφάδα τους, μὰ τὴν ἀὐτὰ ὅλα τὰ εἶχα
 μπροστὰ μου, τὰ ἔδλεπα μὲ τὰ δικά μου μά-
 τια καὶ τὰ αἰσθανόμουν μὲ τὴν καρδιά μου.

— Ὑστερα;

— Ἀ! καλὸ μου κορήτσι, εἶνε ποῦ εἶ-
 δαν ὕστερα τὰ μάτια μου, μὲ μὲ γέψαν μὲ τὴν
 γλύκα τους, μὲ τράδηξαν μὲ τὴν ἐμορφάδα
 τους καὶ μ' ἐξάλιζαν μὲ τὴν μεγαλοπρέπειά
 τους. Μαγαζιὰ πελώρια, τὸ καθ' ἓνα σὰν δλά-
 κερο τὸ χωριὸ μας, ἄστραφταν ἀπὸ πλοῦτο
 καὶ λαμποκοποῦσαν ἀπὸ θησαυρό. Μέσα κα-
 θρέφτες ἀπὸ καθαρὸ κρύσταλλο καὶ κάντρα
 τριγύρω δόλοχρυστα, πολυέλαιοι ἀστραφτεροὶ
 καὶ λάμπες δάργυρες, τραπεζάκια καρυδέ-
 νια, δουλεμένα μὲ τέχνη καὶ ὑπομονή, φορ-
 τωμένα δροσερὰ μπουκέτα ἀπὸ λαχταριστὰ
 λουλούδια, καναπέδες ἀπ' ὀλοκόκκινο καδιφὲ
 καὶ μπερδέδες ὀλομέταξοι, μ' ἔκαναν νὰ πι-
 στεῦω στὰ γερά καὶ στ' ἀλήθεια νὰ ὀρκίζω-
 μαι, ὅτι ἐδῶ κάτω, σ' αὐτὸ τὸ μαυρόχωμα,
 εἶναι ὁ παράδεισος κι' ὄχι ἄλλοδ.

Ἡ Ἀνθούλα ἀκίνητη, σὰν πέτρα, καὶ προ-
 σεκτικὴ, σὰν καλὴ τοῦ σχολειοῦ μαθήτρια,
 ξέχασε περὶ καὶ τὴν στάμνα τῆς, δὲν θυ-
 μούνταν καὶ τῆς δουλειᾶς τοῦ σπητιοῦ τῆς.

— Αἴ! ὕστερα, παπποῦ;

— Καὶ ποῦ νὰ στὰ λέγω, Ἀνθούλα μου.

Καὶ ἀφοῦ ξερόδηξε ἄσχημα ἀπὸ στήθος
 ὑποπτο καὶ ρούφηξε μὲ τὰ ζαρωμένα χεῖλη
 του τὸ χονδρὸ τσιγάρο ποῦ εἶχε σιγῆ ψῆ,
 — ἄλλες μέρες, εἶπε, καὶ σ' ἄλλα ταξεία εἶδα
 πράματα ἐμορφότερα, μέρη μαγευτικὰ καὶ
 διασχέδασες ἀξέχαστες. Μὰ αὐτὰ εἶχα μὲ
 κεντοῦσαν κακὰ τὴν καρδιά, μὲ τὴν ἰσχυρὴν
 βαρειὰ τὸ στήθος. Ἀρχισε τότε τὸ μὲ ν παι-
 νεμένο μου καράδι νὰ με φαίνεται μικρὸ σὰν
 φωλιὰ καὶ σὰν φυλακὴ στενάχωρο. Ἡ θά-
 λασσα, ποῦ πρὶν τραγωδοῦσα, γιὰ μένα περὶ
 δὲν εἶχε χάρι καὶ τ' ἀγριεμένα κύματα μ' ἐφο-
 βέριζαν τὴν καρδιά. Κατάλαβα, πῶς ἀν ζήσω
 σὰν ναύτης, θὰ πεθάνω χτήνος καὶ ἀν περπα-
 τῶ στὴν θάλασσα θὰ κλοτσῆσω τὰ νεῖατα
 μου στὰ βρωμόνερα, θὰ λυώσω τὴ ζωὴ μου
 στὰ βάσανα καὶ δὲν θὰ δγιῶ τίποτα, τίποτα
 δὲν θ' ἀπολαύσω. Γι' αὐτὸ ἀρχισαν μέσα στοῦ
 νοῦ μου νὰ ζωντανεύουν κάτι δουλειᾶς θαμ-

πές, να περπατούν κάτι μεγάλα σχέδια. Έπρεπε να πιάσω χρυσάφι για ν' αλλάξω το κόκκινο ναύτιχο σκουφί μ' ένα καπέλο της ανθρώπινης νά σκεπάσω της ρόζοι που χαν τα χέρια μου με γάντια, να ντύσω τον ηλιοκαμμένο μου λαιμό με άστραφερό κολάρο και να φανώ στον κόσμο με ρούχα βαρειά και παπούτσι το γούστου. Όλοι οι γνωστοί και έτσι το καμάν. Έπρεπε να πιάσω χρυσάφι για νά 'χω το κλειδί, που θα μ' άνοιγε κάθε μία πόρτα και του υπερήφανου ανάχτορου και του χαμηλού σπητιού, χωρίς αντίστασι και κόπο, αλλά μ' εύκολιά και παρεκαλετά. Έπρεπε, Ανθούλα μου, να πιάσω χρυσάφι για να παζαρέψω σαν κόντες με θάρρος μέσα στα έμπορικά, να χωθώ σαν παγκέρης, με άφοβιά, στές διασκέδασες και να καθίσω μ' υπερηφάνεια μπροστά σε άστραφτερά τραπέζια. Έπρεπε να ξεχάσω, ότι ήμουνα ναύτης για να καταλάβω πως έγινε άνθρωπος. Μή τα ρωτάς πειά, κόρη μου— έδω ή σπασμένη αξίνα της ζωής έκανε ένα μορφασμό, που έκρυβε λίγη χαρά και πολλή λύπη, κάθισε καλλίτερα και— πάντοτε, ξακολούθησε, μ' πάντοτε, σ' όρχίζομαι, μικρούλα μου, με τίμες δουλειές και άγιους συντρόφους άπόχτησα εκείνο που όνειρευόμουν, και έπιασα εκείνο που κυνηγούσα.

Αί! μάτια μου τότε— έδω το πρόσωπο της άρσενικής μέγαιρας σκεπάσθηκε από ένα χαμόγελο κύρο σαν τα κόκκαλα του πεθαμένου και σκοτεινό σαν της νύχτας το πουκάμισο— τότε έφαγα την Πόλι δλάκερη, δέν άφηκα γλέντι, δέν ξεχάσα διασκέδασι, έννοιωσα τη ζωή και ξεχάσα τον ναύτη.

Κυρίες όλόξανθες, σαν και σένα, και σαν άγγέλοι πεταχτές ή μελαγχρινές, γεμάτες νεράτα και χάρι, με καπέλα λουσατά και φορεσιές βαρύτιμες, με παπούτσια χυτά και διαμαντικό φορτωμένες, λουσιμένες μέσα στο γάλα και σε όλόγλυκες μυρωδιές βουτυμένες, με πάσο περήφανο και καμάρι βασιλικό ήταν ή συντρόφισσες της ζωής μου. Πίναμε τότε την εύτυχία με το ποτήρι και τρώγαμε με το χουλιάρι τη χαρά. Που να σ' είχα, Ανθούλα μου, να βλέπες τα δλονύχτια μας εκείνα, που άφριζε το κρασί και βασίλευε το γλέντι με άφοβιά, με χαρά και καρδιά γεμάτη από ζωή και απόλαυσι.

Άχ! το χωριό μας είναι μικρό. Χωριό είναι αυτό; Μικρό σαν ποντικοφωληγά και άσχημο σαν κόλασι.

Έδω ή μικρή Εύα άνοιξε τα μεγάλα της μάτια και το χωριό της το έμορφο, το γλυκό της; το χωριό, της φάνηκε μικρό, μ' μικρό σαν καλύδι ζήτουλα και φτωχό σαν άχυρώνας έρημος. Και σιγά-σιγά τραβούσε το χιόνάτο της φακίολι, γιατί της βάρυνε το κεφάλι και παραπονιούντανε με την ποδιά της, γιατί ήταν φτωχικιά και τα κεντήματά της άσχημα και χωριάτικα.

— Αί! Ανθούλα μου, ή ώρα πέρασε για κύττα τον ήλιο, ξεπετάχτηκε δέκα μπόγια. Δέν φτάνουν αυτά για σήμερα;

Άνεστέναξε βαθειά ή λιγερή, σκούπισε κρυφά ένα δειλό δάκρυ και είπε: — ναί, φθάνουν.

Έέχασε την λαγίνα της και έφευγε με άδεια χέρια, όταν μι' α φωνή βούϊξε από πίσω της: — Ανθούλα, την λαγίνα σου. Γύρισε πίσω ή Ανθούλα με πόνο, κύτταξε λυπητερά την γεμάτη λαγίνα και κρυφά μουρμούρισε: — Αί! καταραμένη! ή στραβή τύχη για τον δικό μου ώμο σ' έκαμε; Άχ! και να 'σουν

ζωντανή θα σ' έπνιγα, μ' έννοι' σου και τώρα θα σε κάνω χίλια κομμάτια.

Το άγγελικό πρόσωπο πέρασε το κατώφλιο του σπητιού, μ' όχι πειά γελαστό, αλλά παραπονεμένο, σαν όρφανό και χλωμό, σαν τρομαγμένο. Τα μεγάλα μάτια δέν στραφτοκπούσαν πειά από χαρά, αλλά ήταν βουρκωμένα από δάκρυα, έτοιμα να χυθούν στο πρώτο σφάλιγμα. Έπρεμε ή Ανθούλα σύσσωμη σαν καλαμιά άνεμοδαρμένη και για πρώτη φορά την μέρα εκείνη κατάλαβε, πως της πόνεσε ο ώμος. Η λαγίνα βάρυνε: έγινε σαν πέτρα άσήκωτη, ασάλευτη σαν μολύδι. Ο νοός της ξεχάσε και της δουλειές, λησμόνησε και το νοικοκυριό και με φτερά γοργά πετούσε άπάνω από τα λόγια του γέρο Γιαννακάκι και σαν να μη τα έχόρτανε τα έλεγε και τα ξανάλεγε με μι' μεγάλη χαρά, μ' ένα τρελλό ένθουσιασμό και πάλι έπεφτε σε μι' βαθειά λύπη, που της ξεσχιζε το στήθος σαν νύχι και σαν δόντι της δάγκανε την καρδιά.

Τί κρίμα, τί κρίμα, μ' τί άμαρτία να μη γεννηθώ στην Πόλι! Και τί θα κάνω σ' αυτό το παληοχωριό; Τί καλό, τάχατες, έχει για να μαγέψη τον άνθρωπο και πειά ευχαρίστησι κρύβει για να γλεντίση την ψυχή; Αιώνια λαγίνα. Άχ! αναθεματισμένη λαγίνα! Αιώνια δουλειές! άχ! καταραμένες δουλειές! Και τί; αυτά όλα να σου κοστίζουν την ζωή και να φυλάγης με την αυγή της αύριανής ή με το βραδί της άλληνής ήμέρας να σε σκεπάση ο άπονος χρόνος τα μαύρα μαλλιά με μι' φούχτα άσπρα χιόνια και την άσπρη ψυχή με μι' φκιαργιά κατάμαυρες λύπες. Θα σκάσω έδω μέσα. Το χωριό μας είναι μικρό. Άκούς εκεί, κυρίες άφράτες, σαν άγγέλοι και σαν βασίλισσες λουσαρισμένες, με φορεσιές βαρύτιμες, στολισμένες με ταντέλα όλομέταξη και κορδέλες χρωματιστές! Και πουν αυτά σ' αυτό το βρωμόμερο; Άχ! το χωριό μας είναι μικρό.

Αί ιστορίες του γέρο Γιαννακάκι σαν κοφτερό φαλίδι άρχισαν να ρίχτουν στο πάτωμα ένα-ένα τα άτίμητα στολίδια της ψυχής της Ανθούλας και σαν δίκελλα βαρειά τα λόγια του να κρημνίζουν τ' άθωα όνειράτα του παινεμένου κορητισιού της γειτονειάς.

Όλίγο σκοτεινές σκέψεις, κομμάτι άμαρτωλές ιδέες άρχισαν να τρέχουν μέσα στον νοούν της λιγερής. Στην αρχή φοβήθηκε σαν άσυνείθιστη, ύστερα χαμογέλασε, γιατί της άρεσαν και παραύστερα ευχαριστήθηκε, γιατί βρήκε την φωληγά της ζωής.

Ρώτησε τον καθρέφτη της με άπόφασι να μάθη τί είναι, και μι' χτύπησε δυνατά ή καρδιά της, φούσκωσε το στήθος της και άρχισε να θαυμάζει τα μεγάλα της μάτια, να τα παραδάλλη με φλόγα λαμπρή, που μπορεί να λάμψη και να κάψη. Πήρε την χτένα της, κατέδασε τα μακρυά και όλόχρυσά μαλλιά της και τα άφησε να ξαπλωθούν σαν κύμα άπαλό άπάνω στις άφράτες πλάτες της. Πόσο έμορφα άλήθεια! Είχαν την δύναμι σαν ίσκιος να σκεπάσουν άποσταμένα σώματα και την ίκανότητα να τραθήξουν σαν καλοστημένα δίχτυα και μαγνήτες άληθινοί ψυχές κουρασμένες στο δρόμο της ζωής και γονατισμένες από τα βάσανα του κόσμου! Πρώτη φορά ή Ανθούλα δέν φοβήθηκε την ήσυχία της κάμαρης της και άποφάσισε ν' άνοιχθή. Πρώτη φορά δέν έντράπηκε την γυαλλάδα του καθρέφτη της και τόλμησε να του δείξη τα λευκόπλαστα στήθια της.

Κρυφά-κρυφά στην καρδιά της έζωντάνευε

ένα αίσθημα σκοτεινό σαν την νύχτα, άόριστο σαν όνειρο και σιγαλά μι' α φωνή της φώναζε στο αυτί της: «είσαι άγγελος».

Μι' α στιγμή τα μάτια της χαμήλωσαν ντροπαλά, τα μάγουλά της κοκκίνησαν σαν μήλα, μ' δέν τραθήχθηκε από τον καθρέφτη, δέν κουνήθηκε από το μέρος της. Λές για πρώτη φορά, ή γλυκειά Ανθούλα, έβλεπε την λιγερή κόρη με το άγγελικό προσωπάκι, την χαριτωμένη παρθένα με τ' άφθαστα κάλλη της. Σαν φιλάργυρος που χαϊδεύει τον άστραφτερό παρα, έτσι και ή φρόνιμη κόρη της γειτονειάς έκαμάρωνε την Ανθούλα, σαν να την έβλεπε πρώτη φορά, σαν πρώτη φορά να την αντίκρυζε.

Πέρασαν από τότε δυό χρόνια, τόσος καιρός, όσος χρειάζεται να μαδύσουν ένα-ένα όλα τα φτερά μι' ας άθώας ψυχής και να κυλισθή σαν σκουλήκι μαύρο μέσ' τον βρωμερό βόρβορο να σδυσθή το γλυκό χρώμα της έντροπής και να ντυθή το πρόσωπο ένα δέρμα, που ψουνίζει το χρώμα από τα γιατρικά και δανείζεται το γέλοιο από την άκολασία: πέρασαν είκοσι τέσσερες δλάκεροι μήνες, τόσος καιρός, όσος χρειάζεται να φθάση και άγιος άρχάγγελος άκόμη από το φωτεινό κατώφλιο του παράδεισου στην σκοτεινή πόρτα της κόλασις.

Είς το Μπαλουκλί, εις μι' α γωνιά της Πόλις παράμερη, άγρια για την έρημιά και φοβερή για τ' όνομα, εκεί όπου οι άνθρωποι με μι' α κλοτσιά πέταξαν τους στεναγμούς του πόνου και της άπελπιάς τα δάκρυα κ' έκλεισαν εις τέσσερα ντουδάρια τρομαχτικά την γλυκειά ζωή με την άγωνία της και τον σκοτεινό θάνατο με τα παλαισμάτα του, εκεί στα σπητάλια που φωνάζουν φρίκη και μυρίζουν γιατρικά, μπροστά σε μι' α καργιόλα, άγρια σαν νεκροκράδδατο και σκοτεινή σαν λάκκος, έστεκε με έμορφάδα πεταλούδας και λουσα βαρύτιμα, με καπέλο πλούσιο και άστραφτερά διαμαντικά μι' α κοπέλα δλόδροση και γλυκειά και κύτταζε με ματιές όχι πολυ χαρούμενες, με πρόσωπο όχι πολυ λυπημένο άπάνω στην καργιόλα, όπου κείτονταν μι' α φκιαργιά λάσπη από κρέας, μι' α φούχτα κόκκαλα από βόρβορο.

Ήρθε λές ή σπαρταριστή ζωή να περιπαίξη τα σκουληκοφαγωμένα γηρατειά, το μυρωδάτο τριαντάφυλλο να γελόση με το θυμωμένο χειμώνα και ο ήλιος να φύση κατάμουτρα την μαύρη καταχνιά και τα βουρκωμένα σύννεφα.

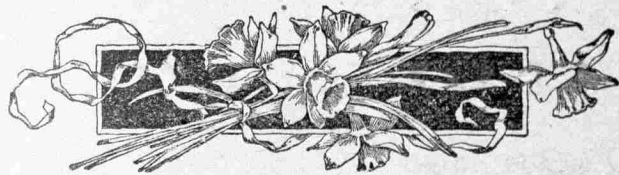
— Άν... θού... λα... πώς... έ... τσι... δώ; πρόφθασε να πη ο άρρωστος.

— Το χωριό μας ήταν μικρό...

Το μεγάλο ρολόγι βαρειά-βαρειά χτύπησε ώρες πέντε.

Είς τες κούφισες σπηληές του Άδη φύσησε την ψυχή του το άσπρόμαλλο σκέλεθρο με κακές ανάμνησες της ζωής του και από άμαρτωλές πληγές το σώμα του. — Ο γέρο Γιαννακάκις πέθανε, μ' α και ή Ανθούλα δέν ζούσε. Τα λόγια του σαν κοφτερό φαλίδι έρριξαν στο χώμα ένα-ένα τα άτίμητα στολίδια της ψυχής της Ανθούλας και σαν δίκελλα βαρειά ή ιστορίες του κρέμισαν τ' άθωα όνειρα του παινεμένου κορητισιού της γειτονειάς.

Το πεθαμένο σώμα του γέρο Γιαννακάκι τέσσαρες τρελλοί τώρριξαν σ' ένα λάκκο πανέρμο — την νεκρή ψυχή της Ανθούλας μι' α πλούσια άμαξα την έσυρε στο δρόμο της... άτιμίας.



Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραδόξως τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δώρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου. Ἐκ τῶν σχέσεων τούτων ἐγεννήθη ὁ Εὐτύχιος. Ἡ Ἑλένη, αἰσθανθεῖσα τὰ σημεῖα τῆς μητρότητος καὶ ἀπεχθανομένη τὸν σύζυγόν της, ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς της διαζύγιον. Ὁ Ἰακώβος Δώρος ὀργίζεται, φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, καὶ πυροβολεῖ κατὰ τῆς θυγατρὸς του, ἣν πληγώνει εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ Ἑλένη, θεραπευθεῖσα, φθάνει εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου μένει ὁ Θρασύβουλος, μεθ' οὗ συνῆζη μὴνάς τινας. Ἄλλ' ὁ θεῖος τοῦ Θρασύβουλου θὰ διήρχετο μετ' ὀλίγον ἐκ Κων/πόλεως, ὁ νέος δέ, γινώσκων ὅτι θὰ προκαλέσῃ τὴν ὀργὴν του, ἀπέκρυψε τὰς σχέσεις του. Ἄλλ' ὁ θεῖος εἰς Ὀδησσὸν ἔμαθε τὰ συμβάντα καὶ ἐπιστρέφει ὀργισμένος ἐναντίον τοῦ Θρασύβουλου.

✧

— Γιατί; ἠρώτησε με ἐνδιαφέρον ὁ Θρασύβουλος.

— Νὰ τοῦ στείλω πίσω τὴν κόρην του.

— Καὶ σεῖς τί τοῦ εἶπετε;

— Τοῦ ἰποσχέθηκα. Ἄλλως τε, ἀκουσε, Θρασύβουλε, γιὰ πολλοὺς λόγους πρέπει νὰ παύσης κάθε σχέσιν μ' αὐτὴν τὴν γυναῖκα, πρῶτον νὰ συλλογισθῆς τὸ μέλλον σου, δεύτερον μάθε ὅτι καμμιά φορά δὲν θ' ἀνεχθῶ οὔτε ἐγὼ οὔτε ὁ πατέρας της νὰ πάρῃς σύζυγον ἐκείνην ποῦ ἀφῆκε τὸν ἄνδρα της, ἐκείνην ποῦ ὁ πατέρας της αὐτὸς διὰ τὸ σφάλμα της ἐπυροβόλησε, μίαν ἐλαφρῶς διαγωγῆς γυναῖκα, μίαν πόρνην...

Ὁ Θρασύβουλος τὰ πάντα ἠνεῖχετο ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸν θεῖόν του διὰ τὸν ἑαυτὸν του, δὲν ἐπέτρεπεν ὅμως εἰς κανένα νὰ προσφέρῃ ἔστω καὶ λέξιν διὰ τὴν Ἑλένην. Ἐχασε λοιπὸν τὴν ψυχραϊμίαν του, ἐσηκύθη ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ με ἐν ὕφους μεμετρημένον:

— Θεῖε, τῷ λέγει, μὴ λέγῃς λόγια γιὰ μιά γυναῖκα ποῦ δὲν ἐγνώρισες!

Ἐχεις δίκαιον, ἴσως νὰ μὴ ξεύρω τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν της καὶ τὸ ἀνάστημά της, ξεύρω ὅμως τὰς πράξεις της τὰς ἀτίμους.

— Ὅχι, καμμία πράξις της δὲν ἦτο ἄτιμος, ἀπολύτως καμμία. Ἄν ἔφυγεν ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, ἔφυγεν ἀκριβῶς διὰ ν' ἀποφύγῃ τὰς ἀτιμίας του καὶ πρὶν ἔλθῃ ἐδῶ, μάθε το, κατέφυγεν εἰς τὸν πατέρα της, ὁ ὁποῖος τὴν ἐξεδίδωκεν. Ὅτι λοιπὸν ἔκαμε, τὸ ἔκαμε διὰ νὰ σώσῃ τὴν τιμὴν της καὶ ὅτι ἔκαμα, τὸ ἔκαμα διὰ νὰ προστατεύσω μίαν ψυχὴν, ἢ ὁποῖα ἀδίκως ἐβασανίζετο εἰς ἓνα βρωμερὸ περιβάλλον.

— Τίποτε δὲν εἶμπορεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν πράξιν της.

— Τί δικαιολογεῖ, λοιπὸν, τὰς πράξεις ἐκφύλου ἀνδρὸς καὶ πατρὸς συμφεροντολόγου; Ἄλλ' αὕτη εἶναι ἡ κοινωνία μας, τὴν ἔμαθα διςτυχῶς καλά· ἐπιτρέπει τὰ πάντα εἰς τὸν ἄνδρα χωρὶς περιορισμόν, χωρὶς κἂν νὰ τῷ προσάψῃ καμμίαν κατηγορίαν, ἐπιτρέπει ἀκόμη τὰ πάντα εἰς τὴν γυναῖκα, ἀρκεῖ νὰ ξεύρῃ νὰ ἰποκρίνεται, ἀρκεῖ νὰ τηρῇ τοὺς τύπους. Ὅταν ὅμως φανῇ εἰλικρινής, ὅταν ἀντὶ ν' ἀτιμάξῃ τὸν σύζυγόν της τῷ εἰπῇ φανερά: δὲν εἶσαι ἄξιός της ἀγάπης καὶ φεύγω. ὦ! τότε ὅλη

ἡ κοινωνία γίνεται ἓνας θεόρατος βράχος καὶ πίπτει κατὰ κεφαλῆς τῆς δυστυχῆς αὐτῆς γυναικός, τῆς ὁποίας τὸ μόνον παιδίμα ἦτο ἡ εἰλικρίνεια.

— Δὲν ἦλθα ἐδῶ νὰ συζητήσω κοινωνιολογίαν, οὔτε θὰ με παρασύρῃς εἰς τὰς θεωρίας σου. Ἐνα μόνον ἔχω νὰ σοῦ πῶ: Ἐπταίσεις φοβερὰ καὶ ἀπέναντι τῆς κοινωνίας καὶ ἀπέναντί μου, ὑπάρχει ὅμως μέσον ν' ἀποπλύνῃς τὸ σφάλμα σου: ν' ἀποδιώξῃς αὐτὴν τὴν γυναῖκα καὶ νὰ με ἀκολουθήσῃς.

— Δὲν θὰ γίνῃ αὐτὸ ποτέ, θεῖε.

— Μὰ τὸ ἰποσχέθη.

— Ἐκάμετε πολὺ ἄσχημα.

— Καὶ ὅμως σοῦ ὁμιλῶ διὰ τὸ συμφέρον σου, διὰ τὸ καλὸν τῆς οἰκογενείας σου.

— Τὸ συμφέρον μου ἀπαιτεῖ νὰ εἶμαι τίμιος καὶ ἡ τιμὴ μου ἀπαιτεῖ νὰ προστατεύσω μέχρι θανάτου μίαν γυναῖκα, ἢ ὁποῖα με ἀγαπᾷ.

— Τί ὠραία τιμὴ νὰ συζῆς παρανόμως με τὴν γυναῖκα ἐνὸς ἄλλου!

— Θὰ νομιμοποιήσω τὸν γάμον αὐτόν.

— Ποτὲ δὲν θὰ τὸ κάμῃς.

— Καὶ ὅμως θὰ γίνῃ.

— Ἀρνεῖσαι λοιπὸν νὰ τὴν ἀφήσῃς; ἀρνεῖσαι νὰ μ' ἀκούσῃς; Πρόσεξε, δὲν θέλω νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἀμέσως, σκέψου καὶ εἰπέ μου ἄς μὴ σὲ παρασύρῃ καὶ τόσον ἢ καρδιά, κύτταξε ὅτι τὸ μέλλον σου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς καλάς μου διαθέσεις.

— Δὲν ἔχω νὰ σκεφθῶ τίποτε, τὰ πάντα τὰ ἐσκέφθηκα πρὸ πολλοῦ. Θὰ τὴν ἀγαπῶ πάντοτε τὴν Ἑλένην μου, αὕτη εἶναι ἡ γυναῖκά μου καὶ δὲν με μέλλει ἂν θὰ δυσαρεστήσω καὶ μερικὸς.

— Τρελλὸ παιδί, λοιπὸν ἐπιμένεις;

— Ἐπιμένω μέχρι ἐσχάτων.

— Σκέψου ὀριμώτερον· τί προτιμᾷς ν' ἀγαπᾷς μίαν ἄτιμον γυναῖκα καὶ νὰ διακόψῃς πᾶσαν σχέσιν με τὸν θεῖόν σου ἢ νὰ τὴν ἀπομακρύνῃς καὶ τότε νὰ εὐχαριστήσῃς ἐμέ, ὁ ὁποῖος τόσα καλά γιὰ σένα ὄνειρεύομαι...

— Ἡ Ἑλένη εἶναι δι' ἐμὲ τὸ πᾶν καὶ δὲν διδιόξω νὰ θυσιάσω τὴν ἀγάπην καθ' ἐνὸς πρὸ τῆς ἰδικῆς της.

— Πολὺ καλά· μόνος σου ἐπρόφερες τὴν καταδίκην σου. Μάθε ἀπὸ τὴν συγγμὴν αὐτὴν τίποτε δὲν σὲ συνδέει μ' ἐμέ. Δὲν εἶσαι οὔτε ἀνεπιός μου οὔτε ὑπάλληλός μου, ἐφώνησεν ὁ γέρον τείνων τὸν τρέμοντα βραχίονά του πρὸς τὴν θύραν.

Ὁ Θρασύβουλος τὰ πάντα πλέον ἐπερίμενε· λαμβάνει τὸν πλόν του καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ γραφεῖον, τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος ἐδημιούργησε καὶ τὸ ὁποῖον ἦτο πλέον δι' αὐτὸν ξένον.

ιη'. Τὸ δίλημμα.

Δύο μῆνες εἶχον παρέλθει, μεγάλοι, παρατεταμένοι μῆνες, ὡς φαίνονται εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι βασανίζονται ἀπὸ κάθε τι θλιβερόν, ἀπὸ σκέψεις βαρείας.

Οἱ μῆνες ἐκεῖνοι διὰ τὸν Θρασύβουλον ἦσαν μεστοὶ πικριῶν καὶ βασανῶν.

Δὲν ἐμελλεν αὐτὸν ἡ ἀργία του, δὲν τὸν εἰάραιεν ἡ βαθμηδὸν φθάνουσα οικονομικὴ δυσχέρεια, ὅσον τὸ μέγα ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐγέννησεν ὅλα αὐτὰ: ἡ Ἑλένη.

— Πῶς εἶναι δυνατόν, ἐσκέπτετο, νὰ ὑπακούσω εἰς τὸν θεῖόν μου; πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ζήσω χωρὶς τὴν Ἑλένην καὶ μάλιστα νὰ τὴν ἀποστειλῶ εἰς τὰ μαρτύρια τοῦ ἀποτροπαίου ἀνδρὸς της; Ἄ ὄχι! καμμιά φορά δὲν θὰ γίνῃ αὐτό, καμμιά φορά!

Καὶ ἐπέμεινε.

Ἐν τούτοις τοῦ θεῖου του ἡ ἐπιμονὴ δὲν ὀλιγόστευε. Διώρισεν ἓνα τῶν πρώην ὑπαλλήλων τοῦ Θρασύβουλου εἰς τὴν θέσιν του καὶ αὐτὸς παρέμεινε ἐκεῖ ἵνα διαρρηθῆς τὰς ὑποθέσεις τοῦ γρα-

φεῖου. Ἐμεινε ἀνένδοτος καὶ εφάινετο ὅτι δὲν μετενόησε δι' ὅτι εἶχε κάμει.

Εἶχον παρέλθει δύο μῆνες ἀπὸ τῆς δομείας ἐκείνης σκηνῆς καὶ οἱ δύο ἄνδρες δὲν εἶχον ἀνταμωθῆ.

Ὅτε εἰς τὸν νοῦν τοῦ Θρασυβούλου γεννᾶται μία ἰδέα.

— Ἄς ὑπάγω μιά φορά ἀκόμη εἰς τὸν θεῖον, ἴσως νὰ μετενόησεν, ἴσως νὰ ἐπέρασεν ὁ θυμὸς του, ποῖος ξεύρει; οἱ γέροντες δὲν εἶναι καὶ τόσον πείσμονες ὅσον θέλουν νὰ τοὺς παραστήσουν, ἴσως ἄλλαξε γνώμη.

Καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἴδῃ ἐμελέτησε καλὰ τὴν θὰ τοῦ ἔλεγε, θὰ προσεπάθει νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν κακὴν ἰδέαν, τὴν ὁποῖαν εἶχε περὶ τῆς τιμῆς τῆς Ἑλένης καὶ θὰ τὸν διεβεβαίον περὶ τῶν ἱερῶν προθέσεων ἐκείνης καὶ αὐτοῦ.

Ἐπλήσθη μίαν ἡμέραν με ἀρκετὸν θάρρος καὶ ἐπῆγεν ὡς ξένος εἰς τὸ γραφεῖον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς διηύθυνεν. Ἡ συνέντευξις ἦτο ὀλιγόστιγμος, οἱ λόγοι τοῦ θεῖου ἦσαν μεμετρημένοι καὶ σαφεῖς:

Ἐκ τῶν δύο τὸ ἐν: ἡ θὰ ἐκράτει τὴν Ἑλένην ὡς γυναῖκα καὶ θὰ ἔχανε τὸν θεῖον, ἢ διὰ νὰ κερδίσῃ τὴν παλαιὰν εὐνοίαν τοῦ θεῖου ἔπρεπε νὰ...

Ὅταν ἐξῆλθεν ὁ Θρασύβουλος ἦτο ἀγνώριστος. Ὁρῶς, τετραραγμένος, παραπαίων σχεδόν, διηυθύνθη εἰς τὸ σπίτι του. Ἐκεῖ πλέον δὲν ἐκρατήθη.

Ἐρρίφθη ἐπὶ ἐνὸς ἀνακλιντροῦ καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ ὡς παιδίον.

✧

Εἰς τὴν Ἑλένην οὐδὲν εἶχεν εἶπει μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης· ἀπέκρυψε τὴν ἄφιξιν τοῦ θεῖου του, τὸ ἐπεισόδιον αὐτοῦ, τὴν παύσιν του, καὶ ἄφηνεν αὐτὴν νὰ νομίζῃ ὅτι τὰ πράγματα ἔβαινον ὡς καὶ πρότερον.

Ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη δὲν ἦτο μακρὰν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι κάτι συνέβαινε εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Θρασύβουλου, μὴ θέλουσα ὅμως νὰ τοῦ ἐπαυξήσῃ τὴν θλίψιν καὶ σεβομένη τὴν τηρουμένην ὑπ' αὐτοῦ μυστικότητα, δὲν ἐζήτησεν ἐξηγήσεις.

Προσεπάθει μόνον νὰ τὸν παρηγορῇ γενικῶς καὶ νὰ τοῦ ἐμπνέῃ θάρρος.

Ἄλλ' ὅταν πλέον τὸν εἶδε νὰ ριπτεταί εἰς τὸ ἀνακλιντρον ὠχρὸς, ἐξηντημένος καὶ νὰ κλαίῃ ὡς παιδίον, δὲν ἐκρατήθη καὶ ριπτομένη παρὰ τὸ πλευρόν του:

— Καλέ, σὺ κάτι ἔχεις καὶ μοῦ τὸ κρύπτεις τόσον καιρὸ, γιατί κάμνεις ἔτσι; τοῦ ἐπιθύρησε με ἓνα πολὺ τρυφερόν ἦχον ποῦ ὁμοίαζε σὰν παρήγορο τραγουδάκι.

Ὁ Θρασύβουλος δὲν ἀπήτησε, δὲν εἶχε κἂν ἀκούσει. Εἰς τὸν νοῦν του ἔχοροπήδουν αἱ φοβερὰ συνέπειαι τῆς ἀγρίας τοῦ γέροντος ἐπιμονῆς, ἐσκέπτετο ὅτι εἰς τὴν ἐνωσίαν του δὲν θὰ εἶχεν ἐχθρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν ἄνδρα τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν θεῖόν του.

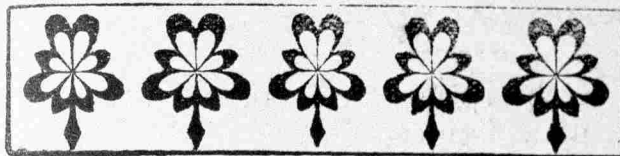
— Πόσον εἶμαι δυστυχῆς! ἐπρόφερε με ἀναστεναγμούς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

Ἡ Ἑλένη, βλέπουσα τὸν Θρασύβουλον εἰς τοιαύτην ἀπελπισίαν, ἀνησυχῆσεν ὑπερβολικᾶ· ἐν τούτοις δὲν ἐφάνερονεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀνησυχίαν της ταύτην, ἐζήτησε δὲ με κάθε τρόπον νὰ τὸν κάμῃ νὰ εἰπῇ τὸν πόνον του.

— Ὅταν ἐκμυστηρεῖθῃ, ἐσκέπτετο, θὰ ἀναπαυθῇ ἡ καρδιά του, θὰ ἡσυχάσῃ καὶ ἐξηκολούθη νὰ μένῃ κοντὰ του καὶ νὰ τὸν ἐρωτᾷ.

— Ἔτσι λοιπὸν ἀγαπᾷς τὴν Ἑλένην σου; τέτοια ἐμπιστοσύνην δεικνύεις σ' αὐτὴν ποῦ τόσον σὲ ἀγαπᾷ ἢ νομίζεις πῶς δὲν εἶμαι ἰκανὴ νὰ κάμω τὰ πάντα χάριν τῆς ἀγάπης σου;

(ἀκολουθεῖ)



BYZANTINAI HMEPAI

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

Η λήξασα εβδομάς ηρχισε με ευχάριστα γεγονότα. Ο Πατριάρχης παρέθεσε την Δευτέρα μέγα γεῦμα εἰς τὰ Δύο Σώματα, τὸ ὁποῖον διεξήχθη ἐν μεγίστῃ εὐθυμῳ. Καὶ ὁ κόσμος ἠύχαριστήθη πολὺ, διότι εἶδε τὰ Δύο Σώματα νὰ τρώγουν μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ ὄχι νὰ τρώγονται, ὅπως πρό τινων ἡμερῶν.

Ποῖαν σημασίαν εἶχε τὸ γεῦμα αὐτὸ δὲν κατορθώσαμεν νὰ ἐξακριβώσωμεν. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ γεῦμα παρετεθῆ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς γεννήσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ ὁποία εἰσηλθεν εἰς ἄγνωστον ἔτος.

Διότι πράγματι δὲν κατορθώθη νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ἡλικία τοῦ Πατριάρχου μας. Ὁ «Νεολόγος» εγραψεν ὅτι εἰσηλθεν εἰς τὸ 78ον ἔτος, ὁ «Ταχυδρόμος» εἰς τὸ 77ον, ἡ «Πατρις» εἰς τὸ 76ον καὶ ἡ «Πρόδος» εἰς τὸ 73ον!

Αὕτη εἶνε ἡ ἐνημερότης τῶν ἐφημερίδων μας!

Ἐτερον ευχάριστον γεγονός εἶναι ἡ ἀπὸ τῆς φυλακῆς ἀπόλυσις τοῦ περιφήμου ἀρχηγῶ τῶν ἀποκλειστῶν Κερίμ ἀγά.

Εἶναι ἤδη γνωστὸν ὅτι ὁ Κερίμ ἀγάς ἐπειράθη νὰ θέσῃ χεῖρα καὶ ἐπὶ τῶν ἀμερικανικῶν πλοίων, ἀλλ' ἐγκαίρως ἡ δικαιοσύνη ἐθέσεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν χεῖρά της καὶ ὁ δύστηνος Κερίμ ἐκλείσθη εἰς τὰ ὑπόγεια τῶν φυλακῶν Θεσσαλονίκης.

Τὸ ἔθνος μας συνέκινήθη διὰ τὴν σύλληψιν ταύτην τοῦ Κερίμ καὶ τὰ τουρκικὰ φύλλα ἔκριναν ὡς ἄδικον τὴν σύλληψιν ταύτην.

Εὐθύς ἅμα τῇ συλλήψει του ἀπηυθύναμεν εἰς τὸν Κερίμ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Ἐξοχώτατον Κερίμ ἀγά, Θεσσαλονίκην.

ὑπομείνατε μετ' ἐγκαταρτίσεως. Ἡ δόξα σας τώρα ἀνήλθεν εἰς τὸν κολοφῶνά της. Ἦσυχεῖτε. Διοργανώσωμεν μέγα συλλαλητήριον».

«Ἀπ' Ὅλα».

Ὁ Κερίμ ἀγάς αὐθωρεῖ ἀπὴντησεν εἰς τὸ τηλεγράφημά μας διὰ τοῦ ἑξῆς τηλεγραφήματός του:

«Ἀπ' Ὅλα»,

Κωνσταντινούπολιν.

Εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως διὰ τὰ ἀγά πατριωτικά αἰσθηματά σας καὶ τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐνδιαφέρον σας. Ἀναβάλετε συλλαλητήριον, διότι ἐπίκειται ἡ ἀποφυλάκισίς μου.

Κερίμ ἀγάς».

Πράγματι δὲ μετὰ δύο ἡμέρας ἐλαμβάνομεν νεώτερον τηλεγράφημα τοῦ Κερίμ ἀγά, διὰ τοῦ ὁποῖου μᾶς ἀνήγγελλε τὴν ἀποφυλάκισίν του, πράγμα, ὅπερ μεγάλως μᾶς ἠύχαρίστησε.

Καθὰ δὲ ἀσφαλῶς πληροφορούμεθα, ὁ Κερίμ ἀγάς, ἅμα τῇ ἀποφυλάκισί του, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀμερικανὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ πρόξενον καὶ ἐξήτησε συγγνώμην, προσθέσας ὅτι ἐκ παρεξηγήσεως προήλθε τὸ ἐπεισόδιον, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν γνωρίζει τὰς σημαίας τῶν Κρατῶν.

Ἐχομεν ὅμως καὶ μίαν δυσάρεστον εἰδησιν νὰ μεταδώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας: Ὁ ἀγαπητὸς μας φίλος κ. Μ. Σωφρονιάδης συνέληφθη καὶ θὰ καταδικασθῇ ἐπὶ ἐμπρησμῶ, διότι μετὰ τὰ χρονογραφήματά του ἐν τῇ «Προόδῳ» ἔκαψε... καρδιές.

Καθὰ ὅμως ἐξ ἀσφαλοῦς πηγῆς πληροφορούμεθα, εἰς τὸν κ. Μ. Σωφρονιάδην μετὰ τὴν καταδίκην του θὰ ἀπονεμηθῇ χάρις, ὑπὸ τὸν ὄρον εἰς τὸ ἑξῆς νὰ γράφῃ μετὰ χάριν!

Ὁ χειμὼν ἐξακολουθεῖ δριμύς. Τὸ χιόνι ἐκάλυψε τὰς ὁδοὺς καὶ φαίνεται ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πολὺ.

Ἡ Ἐταιρεία τοῦ Κερατίου Κόλπου, φειδομένη πλέον τῆς υγείας τῶν πελατῶν της, ἔθεσεν εἰς κίνησιν τὰ νέα ἀτμόπλοιά της, ἀλλὰ εὐρέθη εἰς ἄλλην δύσκολον θέσιν. Αἱ ἀποβάθραι εἶναι πολὺ χαμηλαί. Διὰ νὰ ἐπιβιβασθῇ δὲ τις ἐπὶ τῶν νέων ἀτμοπλοίων πρέπει νὰ ἦνε ἀθλητῆς πρώτης τάξεως.

Καὶ ὁ κόσμος ὑποφέρει τὰ πάνδεινα τώρα μετὰ τὸ κρύο τὸ διαβολεμένον, μὴ δυνάμενος νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ νέα ἀτμόπλοια. Καθὰ πληροφορούμεθα, αὐριον θὰ διοργανωθῇ μέγα συλλαλητήριον τῶν κατοίκων τοῦ Κερατίου πρὸς ἐπαναφορὰν τῶν παλαιῶν ἀτμοπλοίων διὰ τὴν συγκοινωνίαν.

ΤΟ ΚΟΛΥΒΡΙΟΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Τὴν Κυριακὴν 9 Ἰανουαρίου ἐτελέσθησαν ἐν Τσιναρίῳ οἱ ἀρραβῶνες τῆς συμπαθεστάτης δεσποινίδος Ἀκριβῆς Φ. Ἀθανασιάδου μετὰ τοῦ ἐν Καδίκοι Ἰαλόβας ἀξιολόγου νέου κ. Κωνσταντίνου Καρακίτσογλου. Συγχαίροντες τοὺς συγγενεὺς ἀμφοτέρων, εὐχόμεθα εἰς τοὺς μνηστευθέντας ταχεῖαν τὴν στέψιν.

N. E.

— Τὸ προσεχὲς Σάββατον, 29 Ἰανουαρίου, δίδεται εἰς τὸ Ροβέρτειον Λύκειον μεγάλη μουσικὴ συναυλία, αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας θέλουσι διατεθῆ ὑπὲρ τῶν Ρυσίων. Εἰς τὴν συναυλίαν ταύτην θέλουσι λάβει μέρος, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ἡ κυρία Carritch, ἡ δὲ Marie Chastain καὶ ὁ κ. Heygei, ποικίλοντες τὸ ὄρατον ἀληθῶς πρόγραμμα τῆς συναυλίας. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τόσοσιν διὰ τὴν ἐκλεκτικότητα τοῦ προγράμματος, ὅσον καὶ διὰ τὸν εὐγενῆ σκοπὸν, πολλοὶ θὰ σπεύσωσιν νὰ παραστώσιν εἰς τὴν συναυλίαν ταύτην.

Ἀτμόπλοιον ἀναχωροῦν ἐκ τῆς γεφύρας τὴν 12 ὥρ. καὶ 45' φθάνει εἰς Βεδέκι ὀλίγα ἀκριβῶς λεπτὰ πρὸ τῆς ἐνάρξεως.

ἈΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀργυρούπολιν, Στ. Πηλ. Ἐνεργ. διὰ 2 σειράς, μᾶ; γράφετε περὶ 11 προηγουμένων, παρακ. ἀναινεύσατε τὸ δελτίον, διότι προηγουμένον, φαίνεται, ἀπολέσθη. — Ἀδᾶ Παζάρ, Μ. Β.Θ. Ἐλήφθησαν, ἡμερ. στέλλονται, τίνα ἀγνοοῦμεν; παρακ. ἐξηγηθῆτε καλλίτερον, ὅσον ἀφορᾷ αὐτοῦ. τίθεται εἰς δόθεσίν σας, θὰ στείλετέ τινα πρὸς παραλαβὴν; — Ἀμισόν, Ε. Μαυρ. Ἀμφότερα πέμπονται. — Αὐτόθι, Περ. Κρομ. Ἀπὸ σήμερ. συμμορφούμεθα. — Ἀδριανούπολιν, Δ. Καστ. Στέλλονται. — Ἀμισόν, Ν. Παν. Ἀμφότερα στέλλονται.

Βίγαν, Ν. Χ' Χρήστου. Διευθύνσις διωρθώθη, ἐξ 26 ἔγγρ. αὐτόθι 5 μετ' ὑμῶν ἐπλήρωσαν, αὐτοὺς ἐννοεῖτε; — Βελήκεσορ, Γρηγ. Πέτρο. Ἐνεγράφητε, φύλλα ἀπὸ 1 Ἰαν. πέμπονται, ἐν τού οἱς ἐντὸς τοῦ φακέλλου δὲν εὑρομέν γραμματόσημα, τί νὰ συνέβη; — Βελετζίκ, Ἀλ. Ἰατο. Ἐλάβωμ, τίμ, φύλλα στέλλομεν, εὐχαρ. — Βαθὺ Σάου, Ν. Δ. Χαν. Δ^α Π. Σ. ἔνεργ., τίμημα ἐλήφθη, ἡμερ. στέλλ. — Βάλια, Κ. Χριστ. Σώματα ἡμερ. ἐστάλησαν ἐγκαίρως, ὁμοίως φύλλα ἀπὸ 1 Ἰαν, τῶν προηγουμένων ἐξεντλήθητων.

Δράμαν, Ἀδ. Ἀγοραστ. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστ. φερμῶς, εἰδοποιήθη Πολ. Ἐπ. ὅπως ἀποστειλῇ ἡμῖν πρὸς εἰσπράξιν, μᾶ γράφετε καὶ περὶ 2 βιβλίων, πρόκειται νὰ σᾶς στείλωμεν ἢ περὶ ἐξοφλήσεως; γράψτε μᾶς παρακ. — Δοξᾶτον, Ι. Γ. Νάιον. Διὰ τὸ ἀ', ἐρωτῶμεν σήμερον ἀ-τιπρ., 61 ἡμ. στέλλονται, διὰ τὸ γ' μόνον ἀ' β' καὶ γ' ἀριθμὸν ἐκ τῶν προηγουμένων δυνάμεθα νὰ σᾶς πέμψωμεν.

Ἐλμαλί Παπ Ἀγγ. Ἐλήφθη τίμημα 3 ἔγγρ., εὐχαρ. διὰ συγχαρ. καὶ εὐχάς.

Ἡράκλεια Μαυραῶ, Βασ. Σταμ. ἔχετε καταχωρηθῆ ἐγκαίρως καὶ φύλλον σας στέλλεται τακτικῶς, νῦν ἔνεργ. Γ. Κ. καὶ στέλλονται 3 ἡμερ.

Θάσον, Χαρ. Σταμ. Ἠμερ. ἐστάλησαν, μᾶ; γράφετε εἰς τὴν ὑπὸ ἡμερ. 11 τρέχ. περὶ ἐπισκ., ἐν

τούτοις μὴ ἔχοντες ἱπόδαιγμα δὲν δύ-όμεθα νὰ προβῶμεν εἰς ἐκτέλεσιν, ἀπαντήσωμεν ταχυδρ. — Θεσσαλονίκην, Κ. Πομπ. Ἐλάβετε παρακ. τίμημα 5 ἔγγρ. ἐκ Δοξᾶου καὶ τί-ων;

Ἰχσανιέ, Ἀρχ. Κωνστ. Τίμημα ἔγγρ. καὶ ἡμερ. ἐλήφθη στέλλεται. — Ἰοβρορον, Χρ. Παπανικολάου. Ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἐπιστ. 10 τρ. μ. καὶ παρακαλ. ὑμᾶς ὅπως μᾶς πληροφορ. τὴν ἡμερ. τῆς ἀποστολῆς τοῦ γραμματό- σας, ἐν ᾧ ἐνεκλείοντο τὰ 75 γρ. καὶ πρὸς τούτοις τὰ ὀνόματα τῶν ἔγγραφέντων, δὲ λογαριασμὸν τῶν ὁποῖων ἐστάλησαν καὶ τοῦτο διότι ἐρευνήσαντες οὐδὲν σχετικὸν εἶδομεν. — Ἰνέπολιν, Ι. Ἰωσηφιδ., Ἐνεργ. 2 ἔγγρ., τίμημα ἐλήφθη, εὐχαρ. — Ἰόνιον, Ι. Κουμ. Ταχυδρ. ἐλήφθη μία τουρκ. λίρα, παρακαλοῦμεν σαφηρίσατε, ὅτι ἐπιστολή σας φαίνεται παραπλανηθεῖτα.

Κάβζα, Ἀρ. Κωνστ., ἐλήφθησαν γρ. 20, δι' ὧν ἐπιστώθη ὁ παρ' ἡμῖν λογαριασμὸς σας, δυνάμεθα νὰ σᾶς στείλωμεν τὴ φύλλα 1-3 μόνον, γράψατέ μας πόσιν ἀντίτυπα τούτων θέλετε. — Καλλονήν, Αἰδ. Ε. Ρηγ. 5 νέας ἔγγρ. κατεχωρήσαμεν, φύλλα πέμπομεν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου, εὐχαρ.

Μοναστήριον, Δ. Τωῶγ. Ἐλήφθη ἐπιστ. 11 τρ. αὐξάνομεν ἀποστ. ἐπιθ. κατὰ 30 ἀντίτυπα, δεχόμεθα τὴν ἔγγρ. νέων ἀπὸ 1 ἔτους. πέμπομεν φύλλα καὶ 40 εἰσέτι ἡμερ., ἔχετε δίκαιον, εὐχαριστ. — Μπούν, Χ. Στυριώτ. Συμφώνως πρὸς τὰ βιβλία τῆς δικτεραιώσεως πέμπονται εἰς σταθμὸν σας 6 φύλλα, τώρα τί συμβαίνει παρακ. ὅπως μᾶς διαφοτιόσατε, διὰ κάθε ἐνδεχόμενον πέμπετε ἐκ νέου ἰὸς διευθ. των μήπως ὑπῆρχε λάθος τιῶ; ἐκ τοῦ ὁποῖου χάνονται. — Μοναστήριον Α. Γ. Σάλ. Διευθ. Ζ. κατεχωρήσαμ., ἠθερομὴ πρὸς τὴν ἡμ. Ἐπιθ. ἀγάτη σας, ἦν εὐελπιστοῦμεν διαρκῆ. μᾶς ἐπέβαλε τοῦτο. — Μ.τυλήνην, Θ. οφ. Ἀλεξ. Εἰσεπράξαμεν φρ. 2 καὶ ἐπιστώσαμεν ἔγγρ., ἡμερολ. ἐστάλησαν, θέλετε καὶ εἰσερα ἢ δὲν τὰ ἐλάβετε; ὁ κ. Μ. Παπ. ἐπλήρ. ἐνταῦθα, εὐχαρ. — Μιωμαῶ Ι. Θ. Κυπ. ἐλήφθη ἐπιστ., ἀποστ. δέματ, ὁμοίως καὶ ἡμ. βελτούτα.

Ναῖπκιοῖ, Παπᾶ Δημ. Συμφώνως ἐπιστολή σας φύλλα πέμπονται εἰς Ραιδεστόν, τίμημα ἐλήφθη, εὐχαρ.

Σάνθην, Βιτ. Γουν. Ἐπαγῆ γρ. χρ. 221 ἐλήφθη, αὐξήσις ἐγένετο, εὐχαρ., προηγούμε. ἔλλειπ.

Ὀρτάκιοῖ Ἀδριαν. Γ. Φῆσ. Ἀμφότερα ἐστάλησαν. — Ὀρδοῦ, Δέσπ. Στυρμ. Δελτίον 2 ἔγγρ. καὶ 3 ἡμερ. ἐλήφθη, ὁμοίως καὶ τίμημα, φύλλα καὶ ἡμερ. στέλλονται, εὐχαριστ. — Οὐζοῦν Κιοπροῦ, Α. Χρηστ. Ἐστάλησαν ἀμφότερα.

Πέραν, Μ. ρινόβιτς. Ἐντυπῶσ. ἀφιερωμένας Βζαντίῳ ἐλάβομεν, παρακαλοῦμεν διέλθετε ἐκ τοῦ τυπογραφείου, διότι ἐπιθυμ. νὰ σᾶς γνωρίσωμεν. — Πράβιον, Ἠφ. Μούλ. Ἐνεργ. 2 νέου, τίμημα ἐλήφθη, ἡμερ. πέμπονται, εὐχαρ. — Πόλιον, Κ. Β.γγ. Δεῦθ. μετεβλήθη. — Πολύχιντος, Ε. Κακ. πέμπομεν 3 ἡμερ. ἔνεργ. 1 ἔγγρ. Ἐπιθ., εὐχαρ. — Πέργαμον, Αθ. Κασκασ. Συμμορφούμεθα.

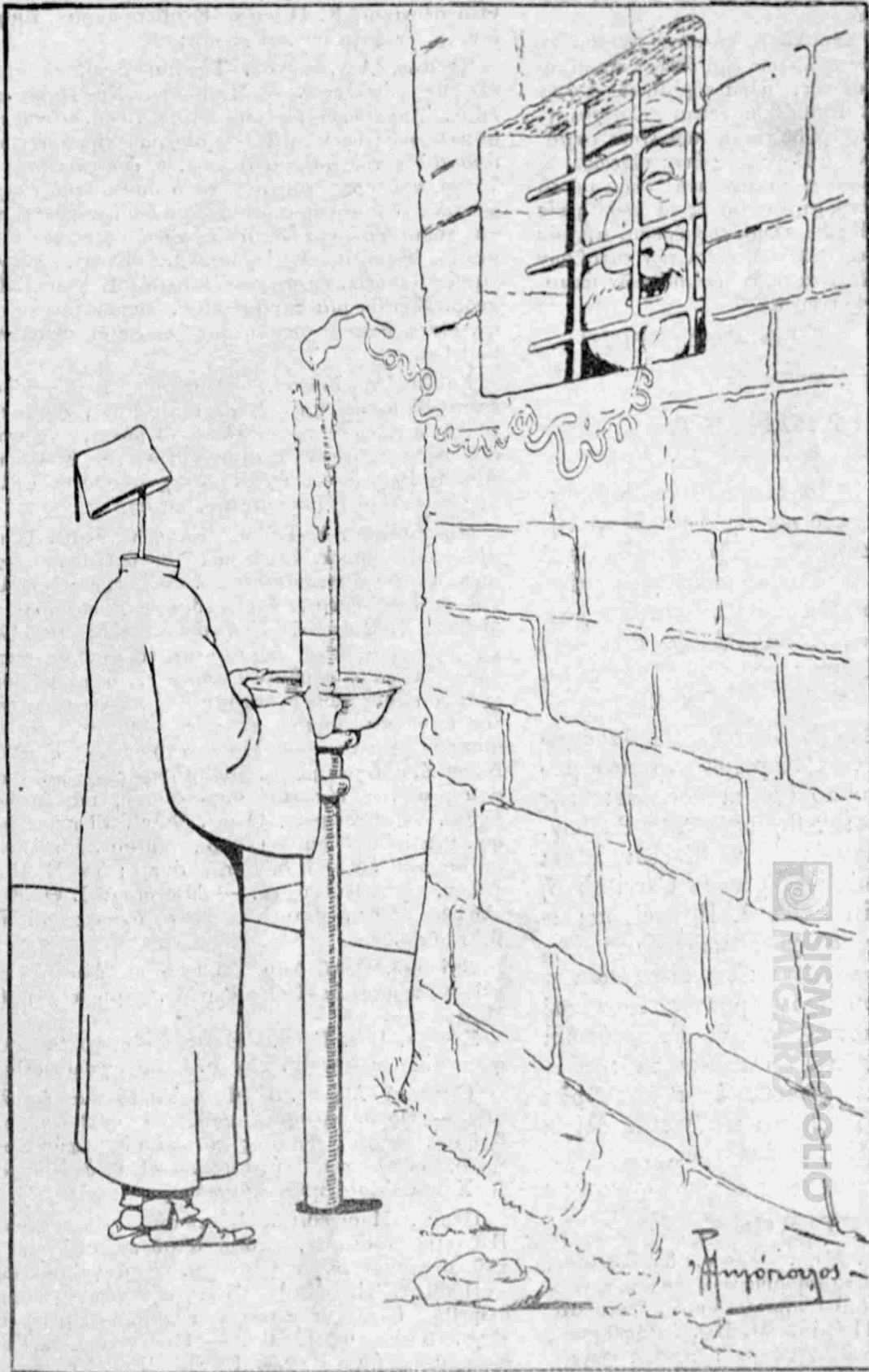
Συράντα. Ἐκκλησίας, Ἀδ. Σύρμ. Συμπληρωματικά πέμπονται, ὁμοίως 4 ἡμ., τῶπος ἀποστολῆς μετεβλήθη. — Στρατόνιον, Κ. Ν. Ἀδαμ. Ἐνεργ. 2 νέου, τίμ. ἐλάβομεν, εὐχαρ. — Στραντζα, Δ. Β. Σιτσαν. Ἀποδίδοντες ἀνωμαλίαν παραλαβῆς εἰς τυχὸν ἔσφαλμ. διευθύνσι, παρακ. ὅπως σημειώσατε ἀκοιθέστερον αὐτήν. — Σουφλίον, Α. Καρακ. Ἐνεγράφητε, πέμπομεν ἀπὸ 1 Ἰανουαρ.

Τραπεζοῦντα, Α. Τζαπ. Ἐπιστ. ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, προηγούμενά ἐξεντλήθησαν. — Τσαρσαμπᾶ, Θ. Π. Πιν. 16 ἡμερ. πέμπονται, εὐχαρ. — Τσινάριον, Ν. Ε. Ἀπσταλμένοι σας μᾶς ἐνεθουσίασαν, ἡμερολ., βιβλία, χειρόγραφον ἐστάλησαν, βεβαιώσατε παραλαβὴν.

Φέρορας, Μαργ. Ζήσου. Φύλλα Γ. Μ. δὲν ἐλημονήθησιν ὡς γράφετε, ἀλλ' ἐστάλησαν εἰς κ. Δημητριώδη, ἡμερ. ἐγκαίρως ἐστάλησαν. — Αὐτόθι, Π. Μαρκᾶδ. Δελτίον σας παρέπεσεν, ἴσως, νῦν στέλλομεν εἰ. ὁ ομᾶ σας καὶ 5 ἀντίτυπα ἀπὸ τοῦ φύλλου 1 τρ. μ., εὐαρεστηθῆτε νὰ γράψητε εἰς νέον δελτίον τὰς διευθύνσεις των ἐπακριβῶς. — Φάτσα, Γ. Π. Ταχ. 5 φύλλα στέλλ. δι' ὑμῶν, εὐχ.

Χιρ-ἀκιοῖ, Γ. Κοψαλίδ Γρ. 42 ἐλήφθη. οὐχὶ καὶ δελτίον σημειοῦν τρεῖς νέας ἔγγρ., ἐν ὄλω εἰς χωρίον σας ἔχομεν 5 ἔγγρ., μήπως ἐννοεῖτε ταύτας; παρακ. γράψατε, ἡμερ. στέλλονται, 7 ἐξεντλήθησαν. — Χενδέκ, Α. Βουρ. Ἐπιστ. 27 λήξ. ἐλήφθη, ἐρευνήσωμεν εὑρεσιν παραπλανηθείσης ἐπιστολῆς σας. πέμπετε νέον ἔγγρ., ἀκριβεῖς διευθύνσεις, εἰς Ἀδᾶ Π. ἐστάλη.

Ο Κερίμ αγάς θυμά το τουρκικού τύπου.



Τοιαύτα τέλη φέρουσι, τοιαύτας οίκτρας λύσεις,
αί τών άκράτων και σφοδρών παθών ύπερχειλήσεις.

Δυό λόγια στον Κερίμ-αγά,
όπου λυσελάζει γλά κρυγιά.

Βρέ βλάμη μου, Κερίμ-αγά! βρέ δόξα της θαλάσσης!
μή σουφουγεν ο νοῦς
κ' επήγες, σαν Σασκην-αγάς, τὸ μούτρα σου νὰ σπάσης
μὲ Γιάγκηδες τρανοῦς;

Μιᾶς τέτοιας κουτσοκεφαλιᾶς, μιᾶς τέτοιας σαστιομάδας
δὲν τώλιζε κάνεις
ἐσύ, κοδζὸμ Κερίμ-αγάς καὶ ἄνθρωπος γεννάδας,
ὁ ἥρωας νὰ γενῆς.

Ἦταν διαβόλου πείραξι νὰ πᾶς νὰ μᾶς τὰ βάλῃς
μὲ τὴν Ἀμερικὴ,
γιὰ νᾶχῃς τώρα βάσανα καί, ἂν κι' ἀρχιχαμάλης,
νὰ μῆς στὴν φυλακὴ.

Κρίμα στὰ νεῖατα σου, στὴ λεβεντιᾶ σου,
νὰ ρίχῃς ἄστοχα τὰ λουριά σου
σ' ὅποιο καρᾶβι βρεθῆ μπροστά σου,
μὲ τόση φούρια πατριωτικὴ...

Καὶ τώρα τάχατε, τί κερδίζεις,
ἀφοῦ κανένα δὲν φοβερίζεις,
ἀφοῦ κι' ἀέρα δὲν κοπανίζεις,
ἀφοῦ σαπίζεις στὴ φυλακὴ;

Πές μου, Κερίμ αγά, στὸ Θεό σου:
εἶχες, ἀλήθεια, τὸ λογικό σου,
ὅταν ἐκήρυττες γιὰ ἐχθρό σου
κοσμοδζαμὸν Ἀμερικανό;

Μωρ' δὲ δοξάζεις τὸν ἄγγελό σου,
ἀφοῦ κατώρθωσες μοναχός σου
γιὰ νὰ γλυτώσῃς τὸ καύκαλό σου,
καὶ δὲ σ' ἐρρίξαν καὶ στὸ γιᾶλό!

Καὶ τώρα, βλάμη μου, τοῦτο μόνον
μ' ἀληθινὸν τῆς ψυχῆς μου πόνο,ν
πρὸς σέ, τὸν ἥρωα τῶν αἰώνων,
ἔχω ἀκόμη γιὰ νὰ σοῦ πῶ:

Όταν γλυτώσῃς κι' ἀπ' τὸν Καϊάφα,
μὴ ξαναρχίσῃς ἀπὸ τὸ ἀλφα
καὶ ξανακάνῃς τὴν ἴδια γκάφα...
ἔτσι, ἂν θέλῃς νὰ σ' ἀγαπῶ.

Ο Χ.



ΧΟΡΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
« ΣΑΛΛΑ »

Ἐν τῇ κομψῇ καὶ καλλιτεχνικῶς διεσκευασμένῃ
αἰθούσῃ τοῦ χειμερινοῦ τῶν Μνηματακίων Θεάτρου,
δίδεται τὸ Σάββατον 29 Ἰανουαρίου ὁ ἀνεπι-
μόνως ὑφ' ὄλων ἀναμενόμενος χορὸς «Σάλλα», ὁ
διοργανούμενος ὑπὸ τοῦ εὐφήμως γνωστοῦ παρ'
ἡμῖν ὁμογενοῦς χοροδιδασκάλου κ. Σ. Ρούσου.

Πληροφορούμεθα δὲ ὁ ἐφετεινὸς χορὸς τοῦ κ.
Σ. Ρούσου θὰ εἴνε ὅλως μοναδικὸς εἰς τὰ χρονικά
τοῦ χοροῦ, ἰδίως διὰ τὸ Κοττιγιὸν καὶ τὰ ὄρατα
αὐτοῦ δῶρα καὶ διὰ τὸν πλήρη χάριτος παρισινὸν
χορὸν Ρεζάν, ὅστις διὰ πρώτην φοράν θὰ χορευθῆ
ἐνταῦθα ὑπὸ τεσσαράκοντα ζευγῶν, μαθητῶν τοῦ
κ. Σ. Ρούσου.

Σπεύσατε νὰ προμηθευθῆτε εἰσιτήρια, διότι εἰ-
μεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ὀλίγα μόνον
ὑπολοίπονται.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ
Μεγάλῃ ὁδῷ Πέραν, 164.

Τὸ πρόγραμμα τῶν Ἀνατολικῶν Κινημα-
τογράφων τοῦ Πέραν διακρίνεται διὰ τὴν
ποικιλίαν καὶ τὸ ἐπίκαιρον αὐτοῦ.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Παρακαλοῦνται πάντες οἱ λαβόντες ἀγγελίας τῆς
Διεθνούς Βιβλιοθήκης νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτὰς τὸ
ταχύτερον εἰς τὴν Διεύθυνσιν αὐτῆς.

Θ. ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΞ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
Φωνογράφων, Τσιγκογραφίας,
Γαλβανοπλαστικῆς κτλ.
Ἰδρυθὲν τῷ 1888

Κατασκευάζει καὶ πωλεῖ
πλάκας φωνογράφων τελειοτάτας

ΑΝΤΙ 10 ΓΡΟΣΙΩΝ
Μεγάλῃ ὁδῷ Τεκέ, ἀρ. 540, ἔναντι
τῆς Τευτονίας, Πέραν.



Ἐσοὶ θέλετε νὰ λάβητε μέρος τὸ Πά-
σχα εἰς τὴν ἐκδρομὴν Ἱεροσολύμων,
ἐγγραφεῖτε ἀπὸ τοῦδε καὶ πληρώσατε τὸ
τίμημα τοῦ εἰσιτηρίου διὰ μηνιαίων δό-
σεων. Ζητήσατε περιληπτικὸν πρόγραμ-
μα ἀπὸ τὸν ὀργανωτὴν τῆς ἐκδρομῆς κ.
Θωμᾶν Βαλαλᾶν, Γαλατᾶ, Χάνιον Ἁγίου
Πέτρου.

ΓΥΓΙΕΙΝΗ
ΤΩΝ ΕΓΚΥΩΝ ΚΑΙ ΤΙΚΤΟΥΣΩΝ

τοῦ διακεκριμένου τῆς πόλεως μας Ἱατροῦ

ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ

Ἀπαραίτητος ὁδηγὸς πάσης ἐγκύου, διότι διὰ τῆς
μελέτης αὐτοῦ ἐξασφαλίζεται ἡ κανονικὴ πορεία
τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ προλαμβάνονται πάντες οἱ
ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ κίνδυνοι.

Πωλεῖται παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπώλαις τῆς πρω-
τευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἀντὶ γρ. 5.

Ἐκδοτικὸς οἶκος Ἀριστοβούλου, Ἀναστασιάδου
καὶ Σας.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ: ΣΤΑΪΝ

Τυπ. « Ἐμπορικόν » Ἀριστοβούλου, Ἀναστασιάδου καὶ Σας.